

LUNDS
UNIVERSITET

Fysisk förändring i Rosengård.

**En studie i ställningstagning till fysisk förändring i
Rosengård.**

Gentrification in Rosengård.

Christoffer Hernestig

Förord

Denna uppsats är skriven som ett examensarbete i samhällsplanering vid institutionen för kulturgeografi och ekonomisk geografi på Lunds Universitet som den sista kursen på ett treårigt kandidatprogram.

Ett stort tack till alla som har hjälpt mig under projektets gång!

Christoffer Hernestig

Abstract

The study concerns urban change in Rosengård where the study discusses the urban phenomena gentrification which is reinvestment in urban areas. Rosengård is a product of "miljonprogrammet" where the government had the intention to build one million apartments in ten years. Rosengård has gained hard critics for over 50 years for being rationalized and standardized. The study portrays results from a survey performed in the area where the residents were required to disagree or agree to claim about change in the urban environment in Rosengård. The study will describe people's feelings towards urban change in Rosengård. The studies will be applied on the five study areas in Rosengård and compare the different results. The survey concerns subjects such as age, education, housing, the residents' approach to moving houses, political opinions and approach to the future of Rosengård.

The result of the survey will be analyzed, interpreted and presented where signs of gentrification are shown, and a discussion about the results of the different study areas will indicate the resident's attitude against change in the urban environment of Rosengård. The study confirms that the five study areas have a generally positive approach to urban reinvestment, urban change and gentrification in Rosengård, but only when this does not affect the rental fee and other expenses for the residents.

Keywords: gentrification, Rosengård, urban process, survey, sign, soundwalk, field study

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	4
1 Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Syfte	2
1.3 Frågeställning	3
1.4 Avgränsning	3
1.5 Begrepp	4
1.6 Disposition	5
2 Rosengård	6
2.1 Historia	6
2.2 Genomsnittsmänniskan	7
2.3 Övergripande beskrivning	7
2.4 Sociala problem	12
2.5 Sociala åtgärder	14
2.6 Rosengårds framtida planer	17
3 Teori	23
3.1 Fysisk förändring - gentrifiering	23
3.2 Två perspektiv av gentrifiering	23
3.3 Fysisk förändring i staden - Fyra steg av gentrifiering	25
3.1 Summering av gentrifikationsproblematiken	25
3.2 Bostadspreferenser och bostadstillfredsställelse	27
4 Metod, analys och tolkning av resultat	28
4.1 Reliabilitetstest	31
4.2 Avslutande kommentarer – Hur ställer sig delområdena till fysisk förändring	32
4.3 Avslutande reflektioner	33
4.4 Slutsats	34
5 Sammanfattning	35

6	Referenser.....	36
7	Förteckning av tabeller	39

1 Inledning

Gentrifiering är ett komplext fenomen inom den urbana miljön som visar sig genom att det sker renoveringar av befintliga byggnader, nybyggnationer och återinvesteringar inom ett, ofta förslummat, område och ökar dess attraktivitet. Processen leder till att den, generellt sett, ursprungliga arbetarklassen blir undanträngd av en nya och rikare medelklass som lockas av stadsdelens uppfräschning. Tyvärr gör detta att färre har möjlighet att bo inne i staden och de som inte kan får söka sig till andra alternativ runtomkring staden. Personerna som har möjligheten att bosätta sig i staden bestämmer även stadens utformning, det är befolkningen i en stadsdel som bestämmer vilken kommers och verksamheter som skall få finnas genom att efterfråga ett specifikt utbud.

Idag är det mer än femtio år sedan Rosengård byggdes, ett område som i början blev beskrivet som ett ”problemområde” med social oro!¹ Rosengård är en central stadsdel av Malmö med boende från många länder. Här har det förekommit kravaller och oroligheter i perioder där media har stor roll över hur Rosengård framställs. På Sydsvenskans hemsida hittar vi artiklar såsom ”Varför brinner inte Malmö”² där Rosengård presenteras som en stadsdel som växer ifrån Malmö. Området är relativt trångbeboet och byggandet skedde med rationella idéer från socialpolitiska teorier, vilket är en del av miljonprojektet.

Rosengård är idag ett exempel på en stadsdel som i allmänhetens syn misslyckas med att interagera sig med resten av staden, där boende snarare bor i Rosengård, inte i Malmö. Uppsatsen kommer att ta upp hur Rosengårdsborna ställer sig till frågor kring fysisk förändring inom Rosengård och vilka dessa konsekvenser kan tänkas att bli.

1.1 Bakgrund

Staden Malmö genomgår kontinuerligt fysiska förändringar där staden måste vara dynamisk och föränderlig för att hinna med i utvecklingen. Omställning från en arbetarstad till kulturstad är exempel på en sådan utveckling. Hård press sätts på stadens invånare till att vara flexibla gällande boende. En stadsdel kan vara bosatt av en samhällsklass men kan med tidens tand förändras och bosättas av en annan klass. På 60-talet flyttade många från Möllevången, i Malmö, till Rosengård i hopp om en bättre vardag och högre levnadsstandard. Möllevångens bostäder var fallfärdiga och skulle rivas för att ge plats åt nybygge. Många blev tvingade att flytta, direkt eller indirekt. Möllevången, under denna tid, var en fristad mitt i Malmö där det var billigt att leva med låga hyror och för många var det enda alternativet till en bostad.

¹ Björn Alfredsson, Göran, 1997, Förvalta Rosengård: förnyelse och integration i praktiken, Stockholm, SABO utveckling, sida 4

² Svensson, Per, 2013, Varför brinner inte Malmö, Sydsvenskan, <http://www.sydsvenskan.se/kultur--nojen/varfor-brinner-inte-malmo/>, hämtat den 26 maj 2013

Rosengård krävde inga kontantinsatser, något som lockade de ekonomiskt utmanade på Möllevången. Rosengård stod halvfärdigt när det första hyresgästerna flyttade in och redan från början bestod invånarna av personer med relativt låga inkomster. De nybyggda bostadshusen i Rosengård hade ungefär 500 %³ högre hyror än vad till exempel Möllevången hade. En lägenhet på Möllevången var relativt billig på 60-talet och familjer med låg inkomst hade råd att bo där med marginal. I och med att Rosengård inte var färdigbyggt fanns där få, eller inga fritidssysselsättningar och den kommersiella verksamheten var koncentrerad till Rosengård Centrum som blev färdigställt sist⁴. Rosengård är en del av miljonprojektet och uppfördes på 1960- och 1970-talet. Miljonprogrammet kom ur den sociala bostadspolitiken på 1960-talet där målet var att bygga en miljon bostäder på tio år, allt för att lyckas bemästra den rådande bostadsbristen och trångboddheten⁵. Det rationella byggandet sågs under denna tid som det bästa sättet för att tillfredsställa bostäder åt en allt mer växande befolkning⁶. För att vara kostnadseffektiva gjordes ett flertal statliga utredningar, staten fann ett prefabricerat och standardiserat tillvägagångssätt att bygga bostäder på ett industrialiserat, storskaligt och effektivt sett. Några av dessa utredningar behandlade bland annat undersökningar kring hustypers plantekniska egenskaper, t.ex. hur en person rör sig i ett kök och byggsystemets konsekvenser för bostadsplaneringen gällande hur brett det kan byggas mellan hus för att lyftkranar skall få plats⁷. Inledningsvis var Miljonprogrammet ett positivt krafttag, den rådande bostadsbristen löstes, många fick tillgång till en modern lägenhet som mätte dåtidens behov. Kort därefter började media rikta kritik gällande byggandets påverkan till sociala problem⁸. Det trånga byggandet mellan husen tog bort många naturliga sociala ytor där människor kunde mötas och barn kunnat leka⁹. Konsekvenserna av den rationella planeringen upplevdes skapa en otrygg miljö i Rosengård, med få arbetstillfällen och långa avstånd till kommersiell verksamhet. Bostadshyrorna var höga och trots två inkomster blev Rosengård mer ekonomiskt påfrestande än planerat.

Den här uppsatsen behandlar ett flertal av ovan nämnda företeelser, där fokus ligger vid fysiska förändringar och Rosengårdsbornas inställning till dessa.

1.2 Syfte

Studien syftar att ta reda på Rosengårdsbornas inställning till fysisk förändring i Rosengård där resultat och jämförelser mellan fem områden inom Rosengård kommer att göras

³ Ericsson, Urban, Molina, Irene & Ristilammi, Per Markku (2002) Miljonprogram och media. Föreställningar om människor och förorter. Integrationsverket och Riksantikvarieämbetet, sida 75

⁴ Rosengren, Jeanette; Striner, Urszula, Ett annat Rosengård, Kira förlag, Malmö, sida 24
Ericsson, Birgitta & Johansson, Britt-Marie (1994) Bostadsbyggandet i ide och praktik. Om kunskaper och föreställningar inom byggsektorn, Lund Universitet press, Lund, sida 111

⁶ Ibid, sida 113

⁷ Ibid, sida 114

⁸ Lundin, Ingemar, 2007, Älskade hatade miljonprogram, Direktpress Göteborg, <http://www.direktpress.se/goteborg/Centrum/Nyheter/Alskade-hatade-miljonprogram/>, hämta den 29 maj 2013

⁹ Rosengren, Jeanette; Striner, Urszula, Ett annat Rosengård, Kira förlag, Malmö, sida 29

1.3 Frågeställning

Uppsatsen har som mål att besvara två frågeställningar kring fysisk förändring i Rosengård:

1. Hur ställer sig Rosengårdsborna till fysisk förändring i Rosengård?

Studiens första fråga handlar om att ta reda på Rosengårdsbornas inställning till fysisk förändring. Svaret kommer att erhållas genom resultaten från en kvantitativ undersökning.

1. Vilka kan vara konsekvenserna av fysisk förändring Rosengård?

Studiens andra fråga kommer besvaras med genom att svarspersonerna själva ge egna exemplen på just negativa och positiva konsekvenser av fysisk planering

1.4 Avgränsning

Studien behandlar empiri från Rosengårds invånare vilken är insamlad på plats. Studieområdet avser området inom promenaden av Malmö Stads områdesguidande sound walk, ”Sound walk Rosengård”¹⁰. Området består av: Törnrosen, Apelgården, Kryddgården, Örtagården och Herrgården samt Rosengårds Centrum. Empiri kommer att behandlas från uppsatsens enkätfrågor bestående av utvalda frågor och ställningstaganden.

¹⁰ *Rosengård Soundwalk*: En soundwalk är ett modernt sätt att ta sig runt i ett område, besökaren kommer närmare stadsdelen och dess invånare, samtidigt som berättaren förklarar historia, verksamhet och aktiviteter som föregår i området. Rosengård Soundwalk är en guddad tur som tar besökaren genom Rosengårds alla delområden, där du antingen laddar ner ett ljudspår på en mp3-spelare eller mobil, eller lånar hörapparater hos ansvariga för projektet, sedan går man till en bestämd plats och följer instruktionerna från berättarrösten. Detta är ett innovativt och spännande sätt att ta sig runt en stadsdel

Bild 1 Karta över Rosengård Soundwalk¹¹

1.5 Begrepp

Förslumning

Enligt Jane Jacobs bottnar förslumning i många bakomliggande faktorer, det sägs handla om en snabb befolkningstömning av ett stadsområde som med starka in- och utflyttningar samlar familjer med få valmöjligheter. Ett tecken är trångboddhet, vilket inte är ett tecken på popularitet utan snarare på att dessa familjer inte har möjlighet att flytta från stadsdelen. Alltså tvingas människor och familjer ihop i ett impopulärt område på grund av fattigdom.¹²

Mångfald

Richard Florida definierar mångfald som minoritetsgrupper där folk med olika ursprung samsas och bidrar med innovativa idéer i samhället. Minoritetsgrupper lever sida vid sida där främlingsfientlighet är svag eller icke existerande.¹³

Segregation

Johan J. Macionis och Ken Plummer förklarar segregation som en fysisk eller social exkludering av personer i samhället, ofta på grund av religion eller ursprung. Segregation kan

¹¹ Malmö Stad, 2013, Soundwalk Rosengård, <http://www.malmo.se/Kommun--politik/Om-oss/Stadsdelar/Rosengard/Studiebesok-Rosengard.html>, hämta den 30 maj 2013

¹² Jacobs, Jane, 2005, Den Amerikanska storstadens liv och förfall, Daidalos, Göteborg, sida 306

¹³ Florida, Richard, 2008, Den kreativa klassens framväxt, sida 112

även vara frivillig, som Amish i USA som har valt en livsstil. Historisk sett har segregation skett med våld mot folkgrupper, segregation idag handlar om mentaliteten ”vi och dom” vilket skapar ett utanförskap¹⁴.

Undanträngning:

Enligt Johan J. Macionis och Ken Plummer handlar undanträngning om personer som flyr eller flyttar från områden på grund av politiska eller ekonomiska skäl. Avgörande faktorer gör att personer lämnar sina hem och inom klassisk gentrifiering är detta vanligt genom processer som undantrycker utsatta personer i samhället¹⁵.

1.6 Disposition

Kapitel två ger en övergripande beskrivning av Rosengård, områdets historia och framtid, där kritik gentemot stadsdelen och åtgärder kring sociala problem lyfts. Rosengård är en del av miljonprogrammet som utstått kritik sedan färdigbyggande¹⁶. Kapitel tre är uppsatsens teoretiska del där gentrifiering tas upp och skrivs med ett perspektiv av sociologi. Det fjärde och sista kapitlet är metod, tolkning och analys av den empiriska undersökningen från enkätundersökningen.

¹⁴ J. Macionis, Johan; Plummer, Ken, *Sociology – A Global Introduction*, Pearson Education Limited, Edinburgh, 2005, sida 285

¹⁵ *Ibid*, sida 228

¹⁶ Tykesson, Tyke, 2002 *Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975*, Malmö Kulturmiljö Länsstyrelsen i Skåne Ln cop, Sida 121

2 Rosengård

2.1 Historia

Bostadsbyggandet av Rosengård började under 1950-talet och var tänkt att skapa ungefär 8700 lägenheter för ungefär 25,000 invånare¹⁷. Ett industriområde planerades för ungefär 2000 arbetsplatser. Bilen stod i centrum och skulle ta Rosengårdsborna överallt i stadsdelen, att ta sig till Rosengårds centrum med bil skulle vara lätt.

Den slutliga planläggningen över Rosengård som kom att genomföras under slutet av 1960-talet planerades för mellan 20,000 till 25,000 invånare. Sammanlagt byggdes ungefär 7000 lägenheter med 2000 parkeringsplatser¹⁸.

Fram till 1960-talet, var området i och omkring Rosengård ett jordbruksområde och när området stod för exploatering ansågs det som lantligt, trots närheten till Malmö centrum¹⁹.

Inspiration

I början av 1960-talet var Sverige på väg att bli ett av de rikaste länderna i Europa, från att vid sekelskiftet varit ett av de fattigaste. Den svenska ekonomin under denna tid hade stark tillväxt och industrin gick på högvarv²⁰. Dessa år brukar populärt kallas för Atomåldern där atombomben och atomkraften stod för nya tekniska underverk, rationella och tekniska lösningar ansågs kunna lösa de flesta problem. Ingenjörskonst och tekniska lösningar var något som hade hög status. Allt nytt och modernt var bättre än gammalt och traditionellt, USA såg som en förebild och pionjär på många fronter. Det var även USA som kom att bli inspirationen till en stad med höghus, köpcentrum och bilar²¹.

Miljonprojektet

Ett stort problem under första halvan av förra sekelskiftet var den växande bostadsbristen. Staten ville bygga tillräckligt med bostäder för att kunna tillfredsställa den allt mer växande befolkningen. Riktlinjer skapades av bostadssociala utredningar där statliga omfördelningar av kapital skulle få fart på bostadsbyggandet. Statens utredningar baserades i standardisering som på hög grad kom att påverka utformningen av lägenheternas planlösning. Detta kom att bli ledorden för Miljonprojektet, standardisering och rationalisering²².

De rationella och tekniska lösningarna skapade ett kostnadseffektivt bostadsbyggande med prefabricerade betongblock som färdigställdes i fabriker som sedan monterades på plats. Allt

¹⁷ Tykesson, Tyke, 2002 Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975, Sida 121

¹⁸ Ibid, Sida 122

¹⁹ Ibid, Sida 120

²⁰ Tykesson, Tyke, 2002 Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 2 1955-1965, Malmö Kulturmiljö Länsstyrelsen i Skåne Län cop, Sida 9

²¹ Ibid, Sida 9

²² Ibid, Sida 9

för att sänka byggnadskostnaderna. Denna teknik resulterade i att husen fick en ny typ av design, där upprepning av betongfastigheter blev styrande²³.

2.2 Genomsnittsmänniskan

År 2008 bestod Rosengård av ungefär 22,000 invånare i cirka 7,600 hushåll. Den genomsnittliga invånaren har utländskt bakgrund, är mellan 25-44 år gammal och bor i en hyresrätt ägd av MKB²⁴. Denna lägenhet har tre rum och kök och genomsnittspersonen har tillsammans med sambo och två barn. Invånaren har en gymnasial utbildning och arbetar deltid med en lön på ca 9,000kr i månaden. Genomsnittspersonen rör sig med kollektivtrafik och röstar på socialdemokraterna²⁵.

2.3 Övergripande beskrivning

Rosengård Centrum

Rosengård Centrum var Malmös första stora centrumanläggning där förebilderna var Vällingby och Farsta Centrum i Stockholm. Köpcentrumet över Amiralsgatan planerades som en knutpunkt för invånarna i Rosengård. Principen var ”ju mer som samlats på ett ställe, ju mer publik”²⁶.

Rosengård Centrum planerades för kommersiell verksamhet på 40,000 kvm med 3,000 parkeringsplatser. När byggandet stod klart var centrumet på 27,000 kvm och 1,000 parkeringsplatser. Dock öppnade centrumet 1971, sex år efter att de första hyresgästerna hade flyttat in. Centrumet fick stark kritik för koncentrationen av kommersen vilket gjorde att boende i Rosengårds perifera delar fick långt att gå till närmaste affär, som mest 700 meter (att jämföras med Bostadsstyrelsens rekommendation vid denna tid på 300 meter)²⁷.

²³ Tykesson, Tyke, 2002, Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 2 1955-1965 , Sida 10

²⁴ Malmö Kommunala Bostäder

²⁵ Malmö Stad, 2010, Områdets fakta över Rosengård,

<http://www.malmo.se/download/18.41e3f8771203894659480006117/20.Roseng%C3%A5rd.pdf> hämtat den 26 maj 2013

²⁶ Tykesson, Tyke, 2002, Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975, Sida 124

²⁷ Riksantikvarieämbetet, 2013, Malmö Kn, Rosengård Skåne,

<http://www.bebyggelseregistret.raa.se/bbr2/miljo/visaHelaBeskrivningen.raa.jsessionid=058F0B213D6F5DE24CC11C967A44DEE8?miljoId=21200000001798> hämtat den 27 maj 2013

Bild 2, Rosengårds Centrum över Amiralsgatan.²⁸

Törnrosen

Törnrosen var Rosengårds första område och påbörjades 1962 och stod klart 1965. Ursprungligen uppfördes 1,200 lägenheter, idag finns 1,000 bostäder, vilka tillhör MKB. På 1960-talet bodde det ca 3,800 invånare i Törnrosen och idag är invånarantalet 2,800²⁹. Törnrosen skulle bestå av 20 bostadshus med tre, fem, sju och nio våningar³⁰. Planen var att stadsdelen skulle vara social med många lekplatser, bänkar, rabatter och promenadstråk. En större renovering skedde under 80-talet där fasad och hus restaurerades, lekplatser byggdes ut och fler sociala ytor byggdes. Törnrosen har i dagsläget inte varit med om någon förtätning³¹. Nedan ser vi exempel på arkitektur i Törnrosen, bild två och tre visar nio våningshusen inne i området. Bild fyra visar en innergård bland Törnrosens trevåningshusgårdar, bilden visar även en av de många skulpturer som finns i området.

Bild 3 Bennets väg, Törnrosens Vårdcentral³²

Bild 4 Bennets väg, höghus i Törnrosen³³

²⁸ Fotograf: Emanuel, Gustaf, 2011, GBLOG, http://www.gblog.se/wp-content/uploads/2011/11/MRZ67-BW-R80S-2-Rosengard_Centrum.jpg, hämtat den 26 maj 2013

²⁹ Tykesson, Tyke, 2002, Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975, Sida 132

³⁰ Ibid, Sida 132

³¹ Ibid, Sida 135-136

³² Fotograf: Christoffer Hernestig

³³ Fotograf: Christoffer Hernestig

Bild 5 Innegård, Törnrosen³⁴

Örtagården

Utformningen av Örtagården tog sin början 1963, området består av hus med tre eller åtta våningar, i stort sett alla lägenheter är hyresrätter tillhörande MKB. Från början var det tänkt att området skulle tillhandahålla 1,600 lägenheter, idag består området av ca 1,450 lägenheter. Kring slutet av 1960-talet bodde här 5,200 invånare, idag har denna siffra sjunkit till närmare 4,700 invånare³⁵. Örtagården är öppet område med relativt gles bebyggelse³⁶. Området stod tidigt i fokus som en misslyckad planering vilket drabbades av social otrygghet och kriminalitet. Den fysiska miljön har sedan färdigbyggande genomgått flera fysiska förändringsprojekt. Hela Örtagården har genomgått renoveringar och ombyggnationer, den största under 1970- och 80-talet där de satsade på gårdsmiljöerna.³⁷. Nedan ser vi två typiska Rosengårdsbilder, båda bild fem och sex är tagna på Hårds väg i Örtagården. Bilderna visar Hårds väg och en blandad bebyggelse på vardera sida av vägen med tre- och åttavåningshus.

Bild 6 Hårds väg i östlig riktning, Örtagården³⁸

Bild 7 Hårds väg i västlig riktning, Örtagården³⁹

Apelgården

Stadsplanen över Apelgården fastställdes 1966, byggandet började 1968 och stod klar 1970. Alla lägenheter i Apelgården är HSB bostadsrätter och 1971 bodde här 4,400 invånare och idag bor här cirka 3,200 invånare⁴⁰. Området karakteriseras med låg bebyggelse på grund av

³⁴ Fotograf: Christoffer Hernestig

³⁵ Malmö Stad, 2013, Områdetsfakta Örtagården 2010, <http://www.malmo.se/download/18.41e3f8771203894659480006123/188.%C3%96rtag%C3%A5rden.pdf>, hämtat den 27 maj 2013

³⁶ Tykesson, Tyke, 2002, Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975, Sida 141-142

³⁷ Ibid, Sida 142

³⁸ Fotograf: Christoffer Hernestig

³⁹ Fotograf: Christoffer Hernestig

⁴⁰ Tykesson, Tyke, 2002, Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975, Sida 144

anpassning till den förra flygplatsen, Bulltofta. 1967 och -68 flyttades flygplatsen vilket medförde att husen i Apelgården kunde byggas högre⁴¹. Apelgården har genomgått en del renoveringar, till exempel har fasader målats om för att skapa en trevlig och gästvänlig stämning⁴².

Bild 8 Von Lingens väg, Apelgården⁴³

Herrgården

Stadsplanen för Herrgården fastställdes 1967 och planerades för sammanlagt 31 flerbostadshus i tre-, sex- och nio våningar samt ett grönområde med skolor och daghem. Den ursprungliga planen kom att revideras, två planerade hus byggdes aldrig och ett trevåningshus ersatts av ett åttavåningshus. Herrgården har ungefär 94 % invånare med utländskt bakgrund⁴⁴. Områdets planerades ca 3,000 invånare, idag uppgår invånarna i Herrgården till ca 4,000 personer. Alla lägenheter är privatägda hyresrätter.⁴⁵ Herrgården är den del som har genomgått minst renoveringar och förtätningar⁴⁶. Nedan ser vi typiska miljöer i Herrgården, bild åtta och nio visar niovåningshus med innergårdar och intilliggande grönområden.

Bild 9 Höghus och park i Herrgården⁴⁷

Bild 10 Höghus och innegård, Herrgården⁴⁸

⁴¹ Ibid, sida 144

⁴² Ibid, Sida 148

⁴³ Fotograf: Christoffer Hernestig

⁴⁴ Tykesson, Tyke, 2002, Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975, Sida 150

⁴⁵ Tykesson, Tyke, 2002, Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975, Sida 150

⁴⁶ Ibid, Sida 152-153

⁴⁷ Fotograf: Christoffer Hernestig

Kryddgården

Stadsplanen för Kryddgården upprättades 1967 och blev färdigbyggt 1971, här fanns då ca 1450 lägenheter tillhörande MKB. Byggplanen över Kryddgård var den enda som väckte opposition i byggnadsnämnden. Kritiken riktades mot de två 250 meter långa nio våningshusen som i folkmun kallas för "Kinesiska muren"⁴⁹. MKB fick reda i början problem att fylla dem med hyresgäster och många av lägenheterna stod tomma. 1971 bodde här 2,700 personer och idag bor här cirka 1,900 invånare. Kryddhyllan har idag ca 1,100 lägenheter, två av höghus har rivits och "Kinesiska muren" har till stor del gjorts om till kontor. Under 1980-talet sålde MKB fler hus till HSB på grund av problem med att fylla dem med boende⁵⁰.

Bild 11 Polishuset och "Kinesiska muren" som idag är studentbostäder, Kryddgården⁵¹

Bild 12 Höghus med taggtrådsstaket, Kryddgården⁵²

Bild 13 Rosengård Stadsdelsförvaltning, Kryddgården⁵³

Trafik

Bilen dominerade markant i början av Rosengårds historia något som idag avstannat, däremot planerades området för bilen. Rosengård Centrumet är placerat precis ovanför den 60 meter breda Amiralsgatan som delar området i två delar. Parkeringshus nås genom avfarter till centrumanläggningen. Rosengård planerades 1960 för 1,5 bil per hushåll, år 1998 fanns här

⁴⁸ Fotograf: Christoffer Hernestig

⁴⁹ Tykesson, Tyke, 2002, Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975, Sida 155

⁵⁰ Ibid, Sida 155-156

⁵¹ Fotograf: Christoffer Hernestig

⁵² Fotograf: Christoffer Hernestig

⁵³ Fotograf: Christoffer Hernestig

0,4 bil per hushåll. Många underjordiska- och gatugarage står därför tomma idag⁵⁴. Cykel- och gångvägar finns överallt i Rosengård vilket ger bra kommunikationer mellan gårdarna och till centrumet⁵⁵.

Grönområde

Rosengård saknar större sammanhängande grönytor. Idag finns det två mindre grönytor, en i södra delen och en i norra, Cronhielmsparken respektive Rosengårdsfältet. Utemiljön är mycket påver inom bostadsområdena, där stora asfaltsytor och ensamma buskar. Antalet kvadratmeter parkmark per invånare är den lägsta i Malmö⁵⁶.

Bild 14 Exempel på Rosengårds parktytor⁵⁷

2.4 Sociala problem

Göran Alfredsson beskriver i sin bok *”Förvalta Rosengård”* de första åren efter inflyttandet av Rosengård som kaotiska, där människor med olika värderingar skulle samsas och leva i en nybyggd stadsdel. Familjer lockades av de moderna lägenheterna i Rosengård och tidigt i Rosengårds historia fanns här mycket barn, speciellt bland boende i hyresrätter⁵⁸.

Alfredsson skriver vidare att svårigheter skapades för de första familjerna på grund av ett icke färdigställande av Rosengård Centrum. Kommersiell verksamhet dröjde i Rosengård, otillräcklig service och omsorg försämrade förutsättningarna för en vanlig vardag. Svårigheter yttrade sig i ohälsa, bidragsberoende, vandalism och missbruk bland det boende⁵⁹. Vilket Tyke Tykesson, arkitekt på Malmö Stadsbyggnadskontor, skriver i *”Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering, del 3”*:

”Då anläggningen slog upp sina portar i maj 1971 hade det gått närmare sex år efter att de första hyresgästerna hade flyttat in i Rosengård. Ute bland bostadshusen fanns alltså inga butiker och avsaknaden av närservice kom att bli bland den viktigaste kritiken mot Rosengård. Att koncentrera kommersen var ett krav från

⁵⁴ Tykesson, Tyke, 2002, Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975, Sida 126

⁵⁵ Ibid, Sida 126

⁵⁶ Ibid, Sida 128

⁵⁷ Poplight – Sveriges största sajt om musiktävlingar, <http://poplight.zitiz.se/files/imagecache/default-large/files/blog/Rosengard.jpg>, hämtat den 26 maj 2013

⁵⁸ Björn Alfredsson, Göran, 1997, Förvalta Rosengård: förnyelse och integration i praktiken, sida 13

⁵⁹ Ibid, sida 13

handelns organisationer men det innebar att många i de perifert belägna delarna av Rosengård fick väldigt långt till närmaste affär.”⁶⁰

Till en början är det vanligt med en kaotisk inflyttning, sen skall stadsdelen stabiliseras och gå mot en vanligt fungerade del av samhälle, där avvek Rosengård. Omvärlden och Rosengård gick i otakt, drastiska åtgärder försökte tvinga fram en gemensam takt, men detta misslyckades. Alf Ronnby, doktor i sociologi, skriver i sin krönika ”De mest utsatta” följande:

”Många som flyttade till Rosengård på 1970-talet fick en mycket hög lägenhetsstandard. Tyvärr var det sämre ställt med den sociala miljön. Åtskilliga projekt har gått ut på att förbättra de sociala förhållandena, med varierande framgångar. Det har varit svårt och inget har väl fungerat jättebra. Men vi som då skrev kritiskt om Rosengård och arbetade där, kunde nog inte i vår vildaste fantasi föreställa oss att Rosengård, eller i vart fall delar av stadsdelen skulle sjunka ner i detta trask.”⁶¹

60 % av Rosengårdsborna har idag utländsk bakgrund och 26 % är så kallade andra generationens invandrare⁶², tidigare fanns här bristfälliga sysselsättningar, låga arbetstillfällen och nästintill inga fritidsaktiviteter, som speciellt drabbade invandrare. Återspegligen av detta kan vi se i antalet personer med socialbidrag inom området, vilket är idag 27 % av Rosengårdsborna jämfört med 6,4 % av resterande svenska befolkningen⁶³. Brist på sysselsättning och social oro skapar ett starkt utanförskap⁶⁴. Svenska EFS-rådet, Europeiska Socialfond rådet, har sammanställt en list över bidragsstöd i samhället idag, där de skriver följande:

”Herrgården utgör det bostadsområde i stadsdelen Rosengård i Malmö som har störst andel försörjningsstödstagare och arbetslösheten i området ligger på en nivå högt över riksgenomsnittet. Andelen förvärvsarbetande inom gruppen 20-64 är 15 procent och mer än 60 procent saknar gymnasial utbildning. Kontakten med det omgivande samhället är bristfällig, de sociala nätverken, som i hög grad präglas av att i princip samtliga, 98 procent, av invånarna på Herrgården har utländsk bakgrund, rymmer ofta enbart människor med likartad bakgrund och tillhörighet.”⁶⁵

Rosengård – en symbol

Alfredsson menar att den Svenska välfärden har byggt Rosengård som ett modernt område, centralt i Malmö, med badrum, moderna kök och vattentoaletter. Däremot flyttade de första invånarna in under byggandet vilket är en bidragande faktor till den tidiga kritiken. Kritiken riktades mot den storskaliga produktionen av bostäder, de rätvinkliga stadsplanerna, den långt driva rationaliseringen av byggandet och stordriftlösningarna för vardags servicen. Rosengård fick ett symbolvärde för den tidens bostadspolitik där människors välmående tryckts undan för bostadskapital. Rosengårdsborna var till stor del malmöbor som mer eller mindre tvingats flytta. Arbetslösheten var hög i Rosengård, kriminalitet och vandalism var ofta

⁶⁰ Tykesson, Tyke, 2002, Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975, Sida 126

⁶¹ Ronnby, Alf, 2010, 70. De mest utsatta, <http://kronikan.com/about66.html>, hämtat den 26 maj 2013

⁶² Malmö Stad, 2013, Områdetsfakta Rosengård 2010,

<http://www.malmo.se/download/18.41e3f8771203894659480006117/20.Roseng%C3%A5rd.pdf>, sida 20, hämtat den 29 maj 2013

⁶³ Socialstyrelsen, 2011, Ekonomiskt bistånd årsstatistik 2012 – Utbetalda belopp samt antal biståndsmottagare och antal biståndshushåll, <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2011/2011-6-25>, hämtat den 26 maj 2013

⁶⁴ Björn Alfredsson, Göran, 1997, Förvalta Rosengård: förnyelse och integration i praktiken, sida 14

⁶⁵ Svenska EFS-rådet, 2008, Framtid i Fokus – ett Tvillingprojekt i Samarbete mellan Malmö och Göteborg, <http://www.esf.se/sv/Projektbank/Behallare-for-projekt/Sydsverige/Framtid-i-Fokus---ett-Tvillingprojekt-i-Samarbete-mellan-Malmo-och-Goteborg/>, hämtat den 26 maj 2013

förekommande händelser i stadsdelen⁶⁶. Efter en tid började en mängd olika sociala projekt att ta kraft, dock fick det inte fäste och redan från början hamnade Rosengård i ett starkt utanförskap⁶⁷. Svenska EFS-rådet skriver följande i samma sammanställning:

*”Ett djupt utanförskap, i vilket grupper av individer, ofta med en mycket hög andel invandrare, står utanför en rad centrala samhällsarenor som arbetsmarknaden, föreningslivet, politiska organisationer och kulturlivet, och där det finns tydliga kulturskillnader mellan de som lever i utanförskap och majoritetsbefolkningen, finns i ett antal områden i Sverige. Områden/stadsdelar som i hög grad präglas av detta djupa utanförskap är området Herrgården i stadsdelen Rosengård i Malmö.”*⁶⁸

2.5 Sociala åtgärder

En viss positiv utveckling har skett inne i Rosengård den senast tiden, detta tack vare samarbete mellan stadsdelen och skolväsendet, även samarbeten med polisen och MKB har bidragit till utvecklingen. I mitten av 1970-talet var de sociala problemen som värst och i stort sett alla resurser hos polisen gick till förebyggande åtgärder. Tanken var att polisen skulle synas och lära känna invånarna⁶⁹. Idag fortsätter samarbetet och Sydsvenskan skriver 2009 följande:

*”– Från början ville vi ha en ingång bland ungdomar. Vi träffades under avslappnade former och fick möjlighet att beskriva vilka vi är som personer, och prata om olika händelser som vi varit med om. Jag tror att vi fick stor förståelse för varandra. Ungdomarna tog till sig vår förklaring till hur vi jobbar precis som vi tog till oss deras förklaringar.”*⁷⁰

Samarbetet mellan polisen och skolan har haft en påtaglig positiv utveckling där fokus bedrivs på att påverka värderingar och normer hos de boende. Ett välfungerande bostadsområde förutsätter tydliga normsystem⁷¹. 2008 skakades Rosengård av kravaller där omkring hundra ungdomar brände bilar och kastade sten mot polisen. Oroligheterna skapades av sysslolöshet bland ungdomarna och brist på tillit till det svenska polisväsendet. Polisen syns idag regelbundet bland områdena i Rosengård, detta för att fortsätta bygga en vardaglig och trygg relation med Rosengårdsborna⁷². Bild 17 visar ridandepoliser i Örtagården vilket är en satsning från polisen att visa sig mer i området⁷³.

⁶⁶ Björn Alfredsson, Göran, 1997, Förvalta Rosengård: förnyelse och integration i praktiken,, sida 15-17

⁶⁷ Ibid sida 18

⁶⁸ Svenska EFS-rådet, 2008, Framtid i Fokus – ett Tvillingprojekt i Samarbete mellan Malmö och Göteborg, <http://www.esf.se/sv/Projektbank/Behallare-for-projekt/Sydsverige/Framtid-i-Fokus---ett-Tvillingprojekt-i-Samarbete-mellan-Malmo-och-Goteborg/>, hämtat den 26 maj 2013

⁶⁹ Björn Alfredsson, Göran, 1997 Förvalta Rosengård: förnyelse och integration i praktiken, sida 47

⁷⁰ Rodriguez Moreno, Federico, 2008, Polis bygger dialog I Rosengård, Sydsvenska <http://www.sydsvenskan.se/malmo/polis-bygger-dialog--i-rosengard/>, hämtat den 26 maj 2013

⁷¹ Björn Alfredsson, Göran, 1997, Förvalta Rosengård: förnyelse och integration i praktiken, sida 48

⁷² Bynert, Simon, (2008) , Rosengård bävar för nya kravaller, Svenska Dagbladet http://www.svd.se/nyheter/inrikes/rosengard-bavar-for-nya-kravaller_2228839.svd, hämtat den 29 maj 2013

⁷³ Höök, Lovisa, (2011), Satsning på ridande poliser, Sydsvenskan, <http://www.sydsvenskan.se/malmo/satsning-pa-ridande-poliser/>, hämtat den 29 maj 2013

Bild 15 Ridande poliser på Örtagårdstorget⁷⁴

MKB's ambitioner är att bygga nätverk baserade på att människor ska känna sig hemma i sitt eget område. Boende ska känna sig hemma i Rosengård, detta ökar trygghetsfaktorn vilket leder till en mer stabil och ekonomiskt hållbar situation. Den enskilda individen känner sig tryggare och nätverken stärker gemensam identitet hos boende i Rosengård, detta i sin tur minskar utanförskapet och utsattheten⁷⁵. Exempel på projektet inom MKB är "Säg hej till din granne" där de skriver på sin hemsida:

*"Säg hej till din granne är en del av MKB Fastighets AB satsning på trygghet. Hälsar du och dina grannar på varandra skapar ni tillsammans ett tryggare bostadsområde. Ett enkelt hej, ett litet leende eller för all del bara en snabb nick är förvisso en ytlig kontakt men en viktig sådan. Den bidrar till bättre hälsa, enklare vardag och kan kanske dessutom lägga grunden för djupare vänskap. De som bor i områden där grannar hälsar mår bättre i kropp och själ än de som bor i områden där den ytliga relationen inte finns. Grannar som hälsar ger varandra tillhörighet, trivsel och trygghet."*⁷⁶

Malmö Stad har också använt teori kring officiella representanter i nätverk där Malmö Stad inte ska vara anonyma i ett bostadsområde, utan synas i form av stadsdelsvärdar som med sin närvaro skall ge en känsla av trygghet⁷⁷. Stadsdelsvärdarna beskrivs på Malmö Stads hemsida som:

*"I Rosengård stadsdel arbetar sex stadsdelsvärdar. Stadsdelsvärdarnas uppdrag är att öka tryggheten i området genom att dagligen vistas i stadsdelen. Vi skapar en nära kontakt med boende, föreningar, fastighetsägare och näringsidkare genom att agera som en länk mellan samhället och medborgarna."*⁷⁸

Tillsammans talar stadsdelsvärdarna flera olika språk och det huvudsakliga målet är att erbjuda medborgarservice genom att lyssna, hjälpa, hänvisa och uppmuntra.⁷⁹

⁷⁴ Fotograf: Christoffer Hernestig

⁷⁵ Björn Alfredsson, Göran, 1997, Förvalta Rosengård: förnyelse och integration i praktiken, sida 37-38

⁷⁶ MKB, 2012, Säg Hej Till Din Granne – och hälsa för hälsans skull, http://www.saghej.se/?page_id=35, hämtat den 26 maj 2013

⁷⁷ Björn Alfredsson, Göran, 1997, Förvalta Rosengård: förnyelse och integration i praktiken, Stockholm, sida 48

⁷⁸ Malmö Stad, 2013, Stadsdelsvärdar, <http://www.malmo.se/Kommun--politik/Om-oss/Stadsdelar/Rosengard/Forebyggande-och-fritidsverksamhet/Stadsdelsvardar.html>, hämtat den 26 maj 2013

⁷⁹ Malmö Stad, 2013, Stadsdelsvärdar, <http://www.malmo.se/Kommun--politik/Om-oss/Stadsdelar/Rosengard/Forebyggande-och-fritidsverksamhet/Stadsdelsvardar.html>, hämtat den 26 maj 2013

Bild 16 Stadsdelsvärdar i Rosengård⁸⁰

Internationalisering

Svenska mångfaldsdebatten, eller internationaliseringsdebatten, är ett av de mest aktuella frågorna i Sverige. Många känner sig hotade av mångfalden i vårt samhälle och att den svenska identiteten är hotad. Kritik har riktats mot att Rosengård med sin mångfald att vara fel för Sveriges utveckling. Sverigedemokraterna skriver följande på sin hemsida:

”Vi tror att Sverige och svenskarna blir rotlösa och identitetslösa om vi inte har ett tydligt definierat kulturarv och pratar om att kultur är vitt skilda saker, inte bara musik och mat, utan mentalitet och interpersonellt agerande och beteende. Vi anser också att de värderingar som råder i det traditionella Sverige är sympatiska och värda att bevara. Vi menar att en del värderingar som kommer in i landet och ges stort utrymme i och med att vi ska vara ett mångkulturellt samhälle hotar att få en splittrande effekt för samhället.”⁸¹

Sverige är ett land som tar emot relativt mycket invandrare, allt från arbetssökande, studerande, uppehållstillsyn som asylsökande och återflyttning. År 2012 invandrade cirka 103,000 personer till Sverige och 51,000 utvandrade. 171 olika nationaliteter fanns representerade bland de som invandrade⁸², där många hamnar i områden som Rosengård.

MKB's ambitioner är att utveckla Rosengård till en internationaliserad stadsdel, där internationaliseringen måste ske med svenska förtecken, med grundläggande värderingar av human karaktär. Boinformationen är en viktig del, där boende får ta del av vilka regler som gäller i området⁸³.

Förutsättningarna att folk ska samsas är små, Rosengård har bostadshus med upp till 40 olika nationaliteter och med kommunikationsbrister skapas situationer där svårigheter kan uppstå när det kommer till att lära känna nya grannar. Braem Sager, chef för ”Projekt Rosengård” efter stenkastningar mot brandmän menar på följande:

”– På så sätt har man tillgång till olika språk, vilket har varit en problematik som vi har haft, vi har inte kunnat möta alla våra kunder på grund av språkbrist. Förutom det har de här individerna nån typ av insyn i olika

⁸⁰ Brundin Danielsson, Monica, 2011, Röda änglar för tryggheten, Sydsvenskan <http://www.sydsvenskan.se/malmo/roda-anglar-for-tryggheten/>, hämtat den 26 maj 2013

⁸¹ Sverigedemokraterna, 2013, Vad är svensk kultur, <https://sverigedemokraterna.se/vara-asikter/var-politik-a-till-o-vad-ar-svensk-kultur/>, hämtat den 26 maj 2013

⁸² Migrationsinfo, 2010, Sverige, <http://www.migrationsinfo.se/migration/sverige/>, hämtat den 26 maj 2013

⁸³ Björn Alfredsson, Göran, 1997, Förvalta Rosengård: förnyelse och integration i praktiken, sida 63

kulturella koder, man kanske själv har vuxit upp i ett invandrartätt område. Har insyn i den världen, hur det är. Man blir på nåt sätt en spegel för våra barn och ungdomar på skolorna,⁸⁴

Rasism mellan de olika nationaliteterna förekommer nästan aldrig och inte mer än i andra delar av Sverige. Många debattörer menar på att Rosengård har en snedvriden mediabild som i Hiram Lis artikel om Rosengård:

”Den mediala bilden av Rosengård i Malmö präglas av rasism, fördomar och okunskap. Det har i media länge målats upp en falsk bild av en stadsdel tyngd av kriminalitet och upplopp, en stadsdel där ett besök är förenat med livsfara. Spaltmetrar har fyllts med upprörda medborgares ord, debattörer har menat att man måste ta tag i och prata om det allvarliga problem som de invandrartäta stadsdelarna utgör. Mycket få (även bland anti-rasister) har kritiserat den bild som media har presenterat.”⁸⁵

Enligt Rosengårdsborna själva har Rosengård en snedvriden mediabild, många ser istället enbart en positiv framtid, Aftonbladet skriver:

”Att 1945 säga att ”Dresden brinner” vore en korrekt beskrivning. Samma beskrivning vore korrekt om Beirut 1984. Men om ett soprum brinner i Ramels väg, kan man då säga att ”Rosengård brinner!” som det stått i artiklar och bloggar? Mordbrand och vandalism är allvarliga brott. Rädsla för att kallas för rasist får inte leda till att vi nöjer oss med att rabbla samma gamla politiskt korrekta klichéer. Om man fortsätter som man alltid gjort får man samma resultat som man har fått förr. Ingen vinner dock på att Rosengård beskrivs på ett sätt att folk som ej satt foten där tror att ett krig pågår i Sverige och ryggmärks reagerar därefter. Det finns hopp. Många i Rosengård brinner – för en bättre framtid.- Dallas, hjälte i Rosengård”⁸⁶

2.6 Rosengårds framtida planer

Förutsättningar för ett hållbart Malmö är hållbara stadsdelar inom Malmö, där en utveckling av Rosengård är lika viktig som andra stadsdelar. En dålig start gav Rosengård svåra förutsättningar och resultatet blev ett område fyllt av mångfald. Rosengård står inför en del hållbara projekt som kommer göra Rosengård ännu mer integrerad i Malmö. Stadsplanering i Rosengård är betydelsefull då den förändrar Rosengårdsbornas fysiska miljö och dialogen mellan stadsbyggnadskontoret och invånarna viktigast av allt. Ett starkt engagemang från stadsdelen och boende kan komma att skapa en ljus framtid för Rosengård. Nedan kommer olika projekt från stadsdelen och Rosengårds detaljplan från 2008 att presenteras.

Hållbara Hilda

Bostadsrättsföreningen Hilda i Rosengård är en av de största bostadsrättsföreningarna i Sverige med drygt 2000 medlemmar och 767 lägenheter och är ett hållbarhetsprojekt som startade 2010. Alla hus har renoverats efter hand, allt efter vid behov, där hållbart tänkande står i centrum⁸⁷. Genom att investera pengar i projekt vill Brf Hilda nå ett mål där de sänker

⁸⁴ Erlandsson, Johan, 2009, Kommunalarbetaren, ”Öppen” brandstation invigd i Malmö” <http://www.ka.se/index.cfm?c=87356>, hämtat den 26 maj 2013

⁸⁵ Li, Hiram, 2013, Redaktionen, Motargument – För dig som vill argumentera mot främlingsfientlighet, <http://motargument.se/2013/01/15/en-annan-bild-av-rosengard/>, hämtat den 26 maj 2013

⁸⁶ Daryamadj, Nima, 2007, De brinner – för framtiden, Sydsvenskan <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article10928904.ab>, hämtat den 26 maj 2013

⁸⁷ HSB – där möjligheterna bor, 2013, Hållbara Hilda <http://www.hsb.se/malmo/hilda/hallbara-hilda>, hämtat den 26 maj 2013

sin energianvändning med 50 % och de boendes koldioxidutsläpp med hälften. Mentaliteten och hållbarhets tänkande vill de sprida till andra delar av Rosengård där bostadsrättsföreningen ser ekonomiska fördelar samt marknadsföringsvärde i en pionjär hållbar stadsdel⁸⁸.

Utvecklingen av Örtagårdstorget

Örtagården kommer nu att få ett torg, en mötesplats med sittgrupper till för att boende ska träffas och umgås. Stadsdelen bad boende och verksamma i området att bidra med synpunkter med idéer till utformningen av torget. Yta kommer att ge plats för de som bedriver verksamhet längst cykelvägen, mötesplatsen samt nya träd och ny belysning⁸⁹

Bild 17 Bygandet av det nya Örtagårdstorget⁹⁰

Bild 18 Framtidsvision över Örtagårdstorget⁹¹

Station Rosengård

Rosengård kommer att inom en snar framtid att få en egen tågstation, detta för att locka nya företag och människor till området. Genom att skapa mer rörelse, till och från Rosengård, vill man skapa en trygghetseffekt. Arbetet har kommit till utformning av stationen där det är viktigt att berörda i området får vara med och påverka projektet. Viljan är att den socioekonomiska utvecklingen skall höjas samt att samordna de fysiska förändringarna i Rosengård och mellan dess stadsdelar. Visionen är att ge bättre kommunikationer till Rosengård att öka dess attraktivitet samt att utvecklingen av Rosengård ska komma ikapp med resten av Malmö⁹². Carina Svensson (S), ordförande i stadsbyggnadsnämnden i Malmö skriver på Malmö Stads hemsida:

”– Stationen är viktig för utvecklingen av Rosengård och vi hoppas att ett center med nya spännande verksamheter utvecklas runt den.”⁹³

⁸⁸ HSB – där möjligheterna bor, 2013, Hållbara Hilda <http://www.hsb.se/malmo/hilda/hallbara-hilda>, hämtat den 26 maj 2013

⁸⁹ Malmö Stad, 2013, Örtagårdstorget, <http://www.malmo.se/Kommun--politik/Om-oss/Stadsdelar/Rosengard/Pa-Gang-i-Rosengard/Byggen--stadsmiljo.html>, hämtat den 26 maj 2013

⁹⁰ Fotograf: Christoffer Hernestig

⁹¹ MYNEWSDESK, 2012, Malmö Stad – Framtidsvision Örtagårdstorget, <http://www.mynewsdesk.com/se/pressroom/malmo/image/view/oertagaardstorget-illustration-193669>, hämtat den 29 maj 2013

⁹² Malmö Stad, 2013, Station Rosengård, <http://www.malmo.se/Kommun--politik/Om-oss/Stadsdelar/Rosengard/Pa-Gang-i-Rosengard/Till--fran-stadsdelen.html>, hämtat den 26 maj 2013

⁹³ Infrastrukturnyheter, 2011, Klart för stationen i Rosengård, <http://www.infrastrukturnyheter.se/2011/04/klart-f-r-stationen-i-roseng-rd>, hämtat den 26 maj 2013

Bild 19 Planerad plats för Rosengårds tågstation⁹⁴

Bild 20 Framtidsvision för tågstationen⁹⁵

Detaljplanen över Rosengård visar även en vision för spårvagn i framtiden, som visat på bild 20. Kommunalrådet Anders Rubin (S) menar i en artikel i Sydsvenskan att Malmöborna reser allt mer och att en högt utvecklad kollektiv transport är ett måste i ett framtida Malmö, där en spårvagn kommer att binda samman staden ytterligare.⁹⁶

Bokaler

MKB uppförde 2008 bokaler längst med det planerade Rosengårdsstråket, bokaler är bostad och kommersiell lokal i ett. En butiksinnehavare eller restaurangägare kan bo och arbeta i samma lokal, detta gör det billigare för ägaren att driva verksamheten. Dessa bidrar med småskalig handel invid det planerade Örtagårdstorget

Rosengårdsstråket

Tusentals personer använder sig av cykel- och gångvägar i Rosengård och mellan Malmö och Rosengård varje dag. Cykelstråket är den viktigaste färdvägen mellan Rosengårds delområden och Rosengård Centrum. Cyklevägen kommer nu att byggas ut, rustas upp med ny asfalt och belysning samt fler bänkar längst med stråket. Extra fokus kommer att läggas på mötesplatser. Utformningen har skett tillsammans med ungdomar som bestämt mycket över den nya utformningen av stråket⁹⁷.

⁹⁴ Fotograf : Christoffer Hernestig

⁹⁵ MYNEWSDESK, 2012, Malmö Stad – Framtidsvision Rosengårds tågstation, <http://www.mynewsdesk.com/se/pressroom/malmo/image/view/oertagaardstorget-illustration-193669>, hämtat den 29 maj 2013

⁹⁶ Häggström, Bibi, 2012, Metro och spårvagn kan bli pendlarnas räddning, Sydsvenskan <http://www.sydsvenskan.se/malmo/metro-och-sparvagn-kan-bli-pendlarnas-raddning/>, hämtat den 29 maj 2013

⁹⁷ Malmö Stad, 2013, Station Rosengård, <http://www.malmo.se/Kommun--politik/Om-oss/Stadsdelar/Rosengard/Pa-Gang-i-Rosengard/Till--fran-stadsdelen.html>, hämtat den 26 maj 2013

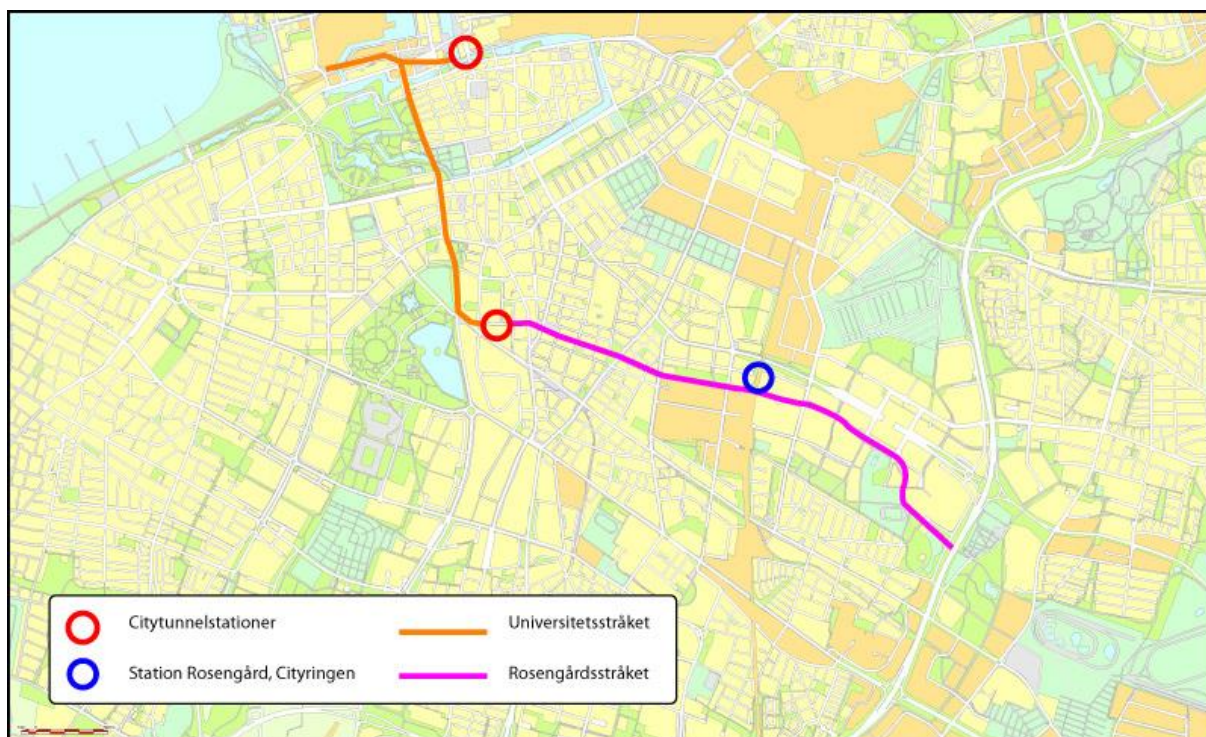

Bild 21 Nya Rosengårdsstråket, en cykelväg som binder ihop staden ⁹⁸

Rosengård Centrum

Rosengård Centrum har flertal gånger utsatts för renoveringar och förändringar, Stadsbyggnadskontoret vill se Rosengård Centrum som en ny och fräsch mötesplats för Rosengårdsborna. Idag har centret en sluten och inåtvänd karaktär vilket visionen vill ändra till en öppen byggnad med yttre handlegator och uteserveringar samt ett hotell för att bidra till ett mer levande stadsliv i Rosengård⁹⁹.

⁹⁸ Miljöforskning, 2012, Rosengårdsstråket

<http://miljoforskning.formas.se/Global/Milj%C3%B6forskning/MF114/A03-SLide02-Roseng%C3%A5rdsstr%C3%A5ket-webb.jpg>, hämtat den 30 maj 2013

⁹⁹ Malmö Stad, 2008, Rosengård!, Strategier för hållbar utveckling i en stadsdel, Dialog-pm 2008:1, Malmö Stadsbyggnadskontor, Malmö, sida 20

Bild 22 Rosengårds Centrum idag¹⁰⁰

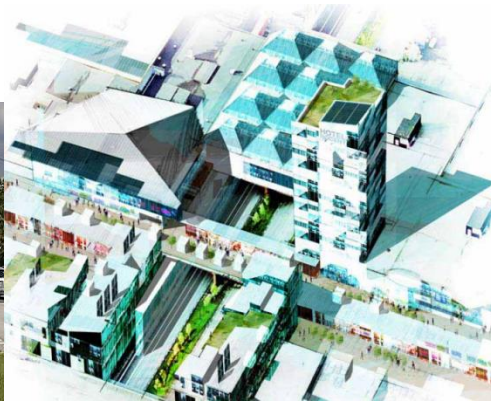

Bild 23 Framtidsvision över Rosengårds Centrum¹⁰¹

Grönområden

Vision för Rosengård under planeringen på 1960-talet var som sagt ett område där många kunde bo men ändå ha nära till natur och grönområden. Visionen i detaljplanen är att Rosengård ska fortsätta i samma spår och bli den ”Gröna stadsdelen”. Områdets separering av bilväg skapade stora sammanhängande områden i stadsdelen där parker, idrottsanläggningar och skolor fick sin plats. Parkerna saknar idag identitet, avgränsning och betraktas som otrygga, visionen är att innehållet och användbarheten behövs utvecklas. Bild tio och elva visar Vänskapsparken i Törnrosen vilket har utvärderats av stadsdelen tillsammans med boende området för bli en mer naturlig mötesplats .

Bild 24 Vänskapsparken i Herrgården¹⁰²

Bild 25 Vänskapsparkens basketplan och lekplats¹⁰³

Studentlägenheter

”Kinesiska muren” i Kryddgården har till större del gjorts om till kontor, däremot är en andel av husen omgjorda till studentbostäder. Stadsdelen vill locka studenter till Rosengård och enligt detaljplanen kommer en kommersiell fastighet rivas för att ge plats till ett nytt höghus

¹⁰⁰ Lindgren, Björn, 2012, Sverigesradio,

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=96&artikel=5360223>, hämtat den 29 maj 2013

¹⁰¹ Malmö Stad, 2008, Rosengård!, Strategier för hållbar utveckling i en stadsdel, Dialog-pm 2008:1, sida 20

¹⁰² Fotograf: Christoffer Hernestig

¹⁰³ Fotograf: Christoffer Hernestig

planerat för studentbostäder i Törnrosen. Genom att locka fler studenter in i Rosengård får vi en mer varierad befolkning i området. Byggnaden kommer att heta Törnrosen Tower och är ett akupunkturprojekt från MKB's sida. Akupunkturbyggnader kan liknas med Turning Torso, en markant byggnad som blir ett landmärke¹⁰⁴.

Bild 26 Plats för framtida studentbostäder¹⁰⁵

Bild 27 Framtidsvision för Törnrosen Tower¹⁰⁶

¹⁰⁴ Bergström, Britt-Marie 2012, Törnrosen växer på höjden, Sydsvenskan, <http://www.sydsvenskan.se/malmo/tornrosen-vaxer-pa-hojden/>, hämtat den 30 maj 2013

¹⁰⁵ Fotograf: Christoffer Hernestig

¹⁰⁶ Lundgaard och Tranberg, 2012, Törnrosen Tower, <http://www.expressen.se/ImageHandler.axd?imageFormat=secondColumn&guid=1df94e9d-bfb6-4133-a4f6-8ddd7a85f111>, hämtat den 30 maj 2013

3 Teori

3.1 Fysisk förändring - gentrifiering

Gentrifiering som begrepp myntas av en brittisk sociolog, Ruth Glass, redan 1964. Termen användes då Glass försökte förklara en process som skedde i centrala London på 1960-talet. Traditionellt sett hade Londons stadsdelar bebotts av arbetarklass men som nu fick ge plats åt en rikare nyinflyttad medelklass¹⁰⁷. Detta kallas idag för klassisk gentrifiering där det sociala oroligheterna struntades i och allt styrdes av vinster och pengar. Glass beskriver i sin bok *London: Aspect of change* just detta, där hon såg att nedgångna hus i centrala slumkvarter renoverades till lyx bostäder¹⁰⁸.

3.2 Två perspektiv av gentrifiering

Debatten om gentrifieringsprocesser kan delas in i två perspektiv: produktionsinriktade förklaringar med ledord som *produktion, kapital och utbud* och sociala eller livsstil perspektiv med ledord som *konsumtion, kultur och efterfråga*.

Produktionsinriktade förklaringar

Produktionsinriktade förklaringar förklarar gentrifiering i grunden handlar om konsumering, där vi måste ta och bejaka både konsumenten och producentens närvaro. Producenterna skapar produkter som konsumenterna åtrår.¹⁰⁹ Gentrifiering kan på så sett ske genom att producenter köper upp förslummade stadsdelar, renoverar och bygger om för att sedan sälja fastigheter till ett mycket högre pris. Detta kallas ”rättegapssteorin” och lanserades under slutet av 1970-talet av Neil Smith, professor i antropologi vid City University of New York, han menar att gentrifiering är en vinstdrivande process i städer som utsatts av långa skiftandes perioder med investeringar och desinvesteringar, avveckling av eller minskning av realkapitalet, inom den urbana miljön. Relationen mellan mark och fastighetsvärde är extra viktigt, där perioder av desinvesteringar skapar tillfällen att möjligtvis skall leda till reinvesteringar inom området¹¹⁰.

Klassisk landvärdering säger att stadens centrum generellt sett har högst marknadsvärde och sjunker längre ut från kärnan. Däremot, i och med suburbanismen och industrialisering av staden sjönk marknadsvärden och fastighetspriser i centrala staden där förorten ökade i marknadsvärde och fastigheter blev dyrare. Detta skedde under en längre tid under 1940-, 50-

¹⁰⁷ Lees, Loretta; Slater, Tom; Wyly, Elvin, 2010, *The Gentrification Reader*, , Routledge, New York, sida 4

¹⁰⁸ Ibid, sida 5.

¹⁰⁹ Lees, Loretta; Slater, Tom; Wyly, Elvin, 2010, *The Gentrification Reader*, sida 87

¹¹⁰ Ibid, sida 238

och 60-talet. Flytten från staden, samt de sjunkande priser skapade trender att återinvestera i centrum, för att på lång sikt gynnas av en ekonomiskvinst¹¹¹.

Nyckeln ligger i relationen mellan marknadsvärde och fastighetsvärde, efter en viss nivå i sjunkande värden kommer vi till en punkt där tomtvärdet av platsen eller området är mindre än dess potentiella värde vid sin högsta användning¹¹².

Sociala och livsstils perspektiv

För att kunna sälja renoverade och dyrare lägenheter i gentrifierade stadsdelar med en, generellt sett, arbetarklassbefolkning måste det finnas potentiella köpare med högre inkomst som ställer krav på utbudet. Gentrifiering som process kan inte synas utan det boendes preferenser, där det finns korrelationer mellan vilka livsstilar som det boende har till vilket socialt liv, kultur och kommerser som finns inom ett område. Det är när befolkningen inom ett område eller en stadsdel har bytts ut som vi kan se gentrifiering på riktigt. Gentrifierings debatten pratar ofta om att befolkning går från arbetarklass inom arbetar inom den industriella sektorn till medelklass inom servicebranschen. På så sett får vi en förändring i det krav som ställs på området från dess boende. Här kan det till exempel handla om personer som är mer intresserade av fastigheternas historiska och kulturella värden som vill bevara dem och inte riva och bygga nytt¹¹³.

Pierre Bourdieu, en känd socialantropolog, menar att det alltid pågår en tävling mellan olika former av kapital i det offentliga rummet. Ekonomiskt, kulturellt och symbolisk kapital går om varandra och vissa är mer värdefulla än andra under vissa perioder i historien. När kulturella och symboliska värden blir viktiga för någons livsstil kan detta sedan bli verkligt kapital, då någon är beredd att betala för dessa. Där boende i ett område kan vara mer benägna till att bevara känslan i stadsdelen för att den passar just de individers speciella krav och livsstil¹¹⁴.

Sker förändringar i det offentliga rummet måste det ske förändringar i alla led och nivåer inom staden. Staden måste ta ekonomin, fysisk struktur, sysselsättning och inkomster till passande nivå för de nya förändringarna. Förslumning av stadskärnor kan på så sett förklaras genom en minskad attraktivitet och högre inflyttning av invånare tillhörande arbetarklass och låginkomsttagare. Många städer har genomgått denna förändring inne i stadskärnan. Förorterna befolkas av medelklass där vissa från medelklassen kan bryta sig ut och byter bostadsområde till ett område som denne klass vanligen inte skulle bosätta sig¹¹⁵.

¹¹¹ Lees, Loretta; Slater, Tom; Wyly, Elvin, 2010, *The Gentrification Reader*, sida 239

¹¹² Ibid, sida 239

¹¹³ Ibid, sida 99

¹¹⁴ Ibid, sida 238

¹¹⁵ Ibid, sida 239

3.3 Fysisk förändring i staden - Fyra steg av gentrifiering

Enligt Philip Clay, professor i City Planning vid Massachusetts Institute of Technology, finns fyra steg av gentrifiering¹¹⁶:

Steg 1

Pionjärstadiet, där mindre grupper av risktagare tog initiativet att bosätta sig i områden med traditionellt sett lägre samhällsklasser. Renovering av fastigheter skedde för eget bruk. Personer i denna grupp tillhör ofta yrken som designer, konstnärer och hantverkare¹¹⁷.

Steg 2

Steg två innebar att området ökar i popularitet genom samtal mellan pionjärerna och bekantskapskrets, som ser områdes potential. Även etablering av ny verksamhet kan vi finna i detta stadiet¹¹⁸.

Steg 3

I det tredje stadiet accelererar effekterna av renoveringarna och det etablerade verksamheterna, nu börjar media prata positivt, en helomvändning av stadsdelen har börjat. Medias uppvakning har gett medelklassen ett intresse för området, området har blivit ”mainstream”¹¹⁹.

Steg 4

I det fjärde stadiet finner vi utmaningar även för medelklassen, överklassen får in en fot i området. Detta skapar en hårdare konkurrens över det mest attraktiva bostäderna och mellan verksamheter. I och med överklassens erkännande av området har nu den förslummade stadsdelen hamnat bland de högsta i stadens hierarki¹²⁰.

3.1 Summering av gentrifikationsproblematiken

Många teorier inom gentrifieringsdebatten är bristfälliga, de kan inte förklara vad som sker i verkligheten på riktigt. Däremot kan vi på ett pedagogiskt vis visa ungefär vad som föregår i staden. Clay har till exempel blivit hårt kritiserad med sin modell av gentrifiering om de fyra stegen som kom redan 1979. Den är bristfällig och kan inte mäta det som verkligen förekommer i staden¹²¹. Även räntegapsteorin är bristfällig, den visar enbart hushåll och inte

¹¹⁶ Ibid, sida 33

¹¹⁷ Ibid, sida 33

¹¹⁸ Ibid, sida 33

¹¹⁹ Ibid, sida 33

¹²⁰ Lees, Loretta; Slater, Tom; Wyly, Elvin, 2010, The Gentrification Reader, sida 33

¹²¹ Ibid, sida 33

kontor, restauranger eller kommersiella fastigheter. Ingen av teorierna beskriver det risker som investerarna står inför. Vi kan tänka oss hur bra en stadsdel är när den väl är nyrenoverad och fräsch, men att se en förslummad stadsdel och tänka sig att den ska bli gentrifierad kan vara svårt. Många andra faktorer kan göra det svårt för producenter att lyckas med sina projekt. Politiska motgångar kan vara en av dem, hur mycket staten deltar i och är intresserad av urban förnyelse¹²².

Brist på förklaringar hos livsstil och produktions perspektiv när personer inom en klass byter område för att bo med en annan klass gör även att dessa teorier och perspektiv gör att det blir svårt att förklara verkligheten. Utvecklingen av nya verksamheter inom ett område kan inte heller hjälpa till att förklara varför en person vill bosätta sig i ett område. Vi vet aldrig vad medelklassen efterfrågar¹²³.

Gentrifiering kan te sig i olika former, uttryck och under olika tid. Fenomenet kan ta olika lång tid, allt från några månader till flera decennier. Gentrifiering sker ofta i olika steg: Första, andra, tredje och fjärde vågen. Gentrifiering finns idag som olika typer: Supergentrifiering, nybyggandegentrifiering och lantlig gentrifiering. Det finns ett antal olika aktörer inom gentrifiering samt teorier över konsumtionsinriktad gentrifiering och bakomliggande mekanismer¹²⁴.

Segregation och utanförskap

Malmö är en segregerad stad som genomgått en lång gentrifiering som har skapat homogena områden i Malmö, många kallar Malmö för den ”delade” staden. Gentrifiering skapar områden som Rosengård, där arbetarklassen inte får möjlighet att välja var de skall bo utan får anpassa sig till situationen. Sydsvenskan skriver följande:

*”Att Malmö är en segregerad stad är knappast någon nyhet för någon. Det intressanta med den av kommunstyrelsen tillsatta kommissionens rapport är detaljerna, alla dessa tabeller och diagram, som både bekräftar och komplicerar bilden av den etniskt och ekonomiskt delade staden.”*¹²⁵

Sydsvenskan menar att vi samlar arbetarklass tillsammans med asylsökande och invandare på ett och samma ställe skapar vi en ”vi mot dom” känsla, ett utanförskap från resten av staden där Rosengårds samhälle, normer och värderingar inte stämmer överens med stadens ordning¹²⁶. Utanförskap skapar oro och stress där det mest utsatta i samhället skapar en negativ spiral tillsammans. Sydsvenskan skriver även:

*”.../ kunskap om konsekvenserna av barnfattigdom, till exempel genom intervjuer med barn som vittnar om utanförskap, att inte kunna följa med på klassresor, att känna oro för familjens ekonomi och att gå hungriga.”*¹²⁷

¹²² Ibid, sida 33

¹²³ Ibid, sida 34

¹²⁴ Ibid, sida 35

¹²⁵ Svensson, Per, 2013, Varför brinner inte Malmö? Sydsvenskan, <http://www.sydsvenskan.se/kultur--nojen/varfor-brinner-inte-malmo/>, hämat den 27 maj 2013

¹²⁶ Ibid, hämtat den 27 maj 2013

¹²⁷ Malmsten, Jenny, 2013, Granskning ser inte klyftor, Sydsvenskan, <http://www.sydsvenskan.se/kultur--nojen/granskning-ser-inte-klyftorna/>, hämtat den 27 maj 2013.

3.2 Bostadspreferenser och bostadstillfredsställelse

Bostadspreferenser är den viktigaste faktorn vid bestämmelser vid bostadsbyggandet inom staden. Bostadspreferenser är nyckeln till att förstå var invånare väljer att bosätta sig, olika områden lockar olika personer där de känner sig hemma. Hushåll väljer mellan allt som stadsdelen eller området har att ge och resultaten mellan socioekonomi, kultur, känsla och pengar bestämmer var vi ska bo. Generellt sett bor låg- och medelklass inne i staden och bor nära affärsområdena. Medan överklassen befinner sig kring stadens förorter. Hushållsinkomst, arbetsplats, inkomsttagare i familjen och marknadsvärdet i bostadsområdet är alla faktorer om en person eller familj ska flytta eller stanna kvar i ett område¹²⁸.

¹²⁸ Lees, Loretta; Slater, Tom; Wyly, Elvin, 2010, *The Gentrification Reader*, sida 33

4 Metod, analys och tolkning av resultat

Studiens empiriska analys i denna uppsats är baserad av en enkätundersökning inom Rosengård, där fem delområden skall jämföras för att se skillnader i svar mellan delområdena. Enkäten blev utdelad vid två olika tillfällen, bägge tillfällen var måndagar vid lunchtid. Två samarbeten utfördes med Rosengårds Bibliotek och s:t Maria Folkhögskola där en bibliotekarie och en lärare hjälpte studien att dela ut och samla in enkäter. Totalt samlades 72 enkäter in och nedan kommer resultaten av enkätundersökningen att presenteras, där ställningstagande till fysisk förändring kommer att och tolkas samt ett reliabilitetstest att utföras om ställningstagandet är statistiskt säkerställt.

Resultat av ställningstaganden

Resultaten är baserade på 72 enkäter där svarspersoner tar ställning till fysisk förändring i Rosengård. Ställningstagandet är numrerat i 1, 2, 3, 4 och 5, där 1 är att svarspersonen inte håller med till påståendet och där 5 är att svarspersonen håller med till påståendet. Resultatet visas som medelvärden på varje påstående samt över studieområdena. 2,5 är medelvärdet av ställningstagandena, vilket är en neutral inställning till påståendet. Visar resultaten ett medelvärde under 2,5 dras slutsatsen att området inte är positivt inställt till påståendet respektive visas resultat över 2,5 dras slutsatsen att området är positivt inställt till påståendet.

En teoretiskt beskriva kommer att tolka ställningstagande svarspersonera givit. Analysen har avsikt att förklara resultaten. Att förtydliga är att studiens tolkningar för ställningstagande inte behöver representerar verkligheten, tolkningen kommer från enkätundersökning data.

Renovering av bostadshus i Rosengård

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
3,5	3,1	2,9333	2,5833	3,6364	3,1506

Svarspersonera i Rosengård ser positivt att Rosengård bostadshus renoveras, områdena skiljer sig något åt i inställning, Kryddgården är allra mest positiv till renoveringar av Rosengård trots tidigare renoveringar. Herrgården där minst renoveringar skett ställer sig svagt positivt till påståendet, se tidigare områdesbeskrivning över Herrgården.

Byggs fler bostadshus i Rosengård

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
2,4286	2,6667	2,1333	2,8333	2,4545	2,5033

Svarspersonera ställer sig neutralt till byggande av fler bostadshus i Rosengård. Herrgården ställer sig minst positivt till påståendet, trots området inte utsatts för förtätning. Apelgården ställer sig mest positiva till påståendet, området anknys till Cronheimsparken där potentiella exploateringsytor finns.

Mer butiker och caféer i Rosengård

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
2,4286	2,4	2,0	2,9167	2,6364	2,4763

Svarspersonerna i Rosengård ställer sig inte positivt inställda till fler butiker och caféer. Herrgården ställer sig minst positiv till påståendet. Apelgården och Kryddgården ställer sig positivt till påståendet trots sitt relativt nära avstånd till Rosengårds Centrum.

Att det byggs en tågstation i Rosengård

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
3,4286	2,5	2,333	2,8333	3,4545	2,9099

Svarspersonerna ställer sig positivt inställda till byggandet av Station Rosengård, förutom Herrgården. Stationen planeras i västra Rosengård och studien visar att positiv inställning minskar bland hyreshusområdena i öst, se resultaten mellan Törnrosen i väst och Herrgården i öst. Inställningen bland bostadsrättsområdena, Apelgården och Kryddgården, visar mer positiv inställning längre bort från tågstationen.

Byggs fler mötesplatser i Rosengård

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
3,0	3,2	3,1429	2,25	3,8182	3,0822

Svarspersoner i alla områden, förutom Apelgården, ställer sig positivt inställda till fler mötesplatser i Rosengård.

Att fler personer flyttar in i Rosengård

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
1,7857	2,0	2,3571	1,3333	3,5455	2,2043

Svarspersoner ställer sig inte positivt inställda till att fler personer flyttar in i Rosengård, förutom Kryddgården. Kryddgården har en historia med svårigheter att fylla lägenheter i området, detta kan vara en anledning till resultatet.

Att Rosengård blir ett populärt och attraktivt område

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
3,8571	3,2	3,0	2,0833	1,6364	2,7554

Svarspersonerna i hyreshusområdena ställer sig positivt inställda till att Rosengård blir ett populärt och attraktivt område, Törnrosen, Örtagården och Herrgården. Svarspersoner i bostadsrättsområdena ställer sig däremot inte positivt inställda till påståendet, Apelgården och Kryddgården.

Bo kvar fastän Rosengård blir dyrare att leva och bo i

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
2,8571	1,0	1,8667	1,75	3,6364	2,2221

Svarspersonerna i Örtagården, Herrgården och Apelgården ställer sig inte positivt inställda till att bo kvar om Rosengård blir dyrare att leva och bo i. Studien visar att svarspersoner i dessa områden har låga inkomster, vilket påverkar ställningstagande, se tabell 4 i bilagan. Svarspersoner i Törnrosen och Kryddgården ställer sig positivt inställda till att bo kvar i Rosengård trots området blir dyrare att bo i.

Att Rosengård genomgått en positiv förändring senaste ett åren

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
2,9286	3,1	3,333	2,4167	3,0	2,9557

Alla svarspersoner, förutom boende i Apelgården, ställer sig positivt inställda till att Rosengård genomgått en positiv förändring senaste ett år. Framtidsprojekten i Rosengård påbörjades senaste året, vilket kan ha påverkat svarspersonerna.

Att Rosengård genomgått en positiv förändring senaste fem åren

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
2,6429	3,3	3,0667	1,9167	2,7273	2,7307

Alla svarspersoner, förutom boende i Apelgården, ställer sig positivt inställda till att Rosengård genomgått en positiv förändring senaste fem åren. All områden förutom Örtagården som ökar jämfört med tidigare påstående. Fem år sen var oroliga tider i Rosengård med bränder och kravaller.

Att Rosengård har genomgått en positiv förändring senaste tio åren

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
2,2857	3,6	3,4	1,3333	2,3636	2,5965

Svarspersoner från Örtagården och Herrgården ställer sig positivt inställda till att Rosengård genomgått en positiv förändring det senaste tio åren. Törnrosen, Apelgården och Kryddgården ställer sig inte positivt inställda till att Rosengård har genomgått en positiv förändring det senaste tio åren.

Att Rosengård har en positiv framtid

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
1,9286	2,9	3,3571	2,0833	3,5455	2,7629

Svarspersonerna i Törnrosen och Apelgården ställer sig inte positivt inställda till att Rosengård har en positiv framtid. Örtagården, Herrgården och Kryddgården däremot ställer sig positivt inställda till att Rosengård har en positiv framtid.

Medelvärde alla påståenden

Törnrosen	Örtagården	Herrgården	Apelgården	Kryddgården	Medelvärde
2,7541	2,7472	2,5471	2,1944	2,9546	2,6443

Svarspersoner i alla områden, förutom Apelgården, ställer sig positiv till fysisk förändring i Rosengård. Medelvärdet för studien över alla områden gav resultatet 2,6443 vilket betyder att svarspersonerna är positivt inställda till fysisk förändring i Rosengård.

Exemplen hos svarspersonerna

Svarspersonerna fick tillfälle att ge två exempel i enkäten där personen i fråga fick ge exemplen, första exemplet skulle svarspersonen ange område om personen skulle flytta. Majoriteten av svarspersonerna svarade att de inte vill flytta från Rosengård däremot visar studien att tre platser om svarspersonerna skulle flytt till: 1. Annan del av Malmö. 2. Ystad och 3. Göteborg. Se tabellen 13 i bilagan.

Andra frågan skulle svarspersonerna ge exempel till frågan ”Ge exempel på positiv förändring i Rosengård”, majoriteten av svarspersoner svarade att natur och grönområden har förbättras, även ”mer jobb”, ”trevligare människor” och ”bättre närvaro av poliser” gav svarspersonerna som exempel. Tre svarspersoner svarade att ”alla förändringar är inte positiva”, vilket tyder på att förändringar i Rosengård inte alltid gynnar Rosengårdsborna

4.1 Reliabilitetstest

Reliabilitet är tillförlitlighet hos en mätning, resultatet skall vara detsamma vid upprepade mätningar och oberoende av vem som utför testet. Testet bör vara signifikant och för att styrka studies reliabilitet görs ett x2-test (Chi-square test) och på så sett kan studien påvisa om påståendet är signifikanta, vi kan statistiskt acceptera påståendet, eller förkasta det. Påståenden som inte är signifikant kan bero på att till exempel populationen i stickprovet inte är tillräckligt stort.

Studien har gjort en korsjämförelse där påståendena jämförts med geografiskt boende och storlek på populationen. Resultat mellan 0 och 0,05 gör påståendet signifikant¹²⁹.

Påstående	x2-test svar
1. Renovering av bostadshus	0,469
2. Byggs fler bostadshus	0,424
3. Fler butiker och caféer	0,867
4. Byggs en tågstation	0,000
5. Fler mötesplatser	0,250
6. Fler personer flyttar in	0,161
7. Blir ett populärt och attraktivt område	0,002
8. Bo kvar fastän det blir dyrare att bo och leva	0,002
9. Genomgått en positiv förändring senaste ett åren	0,086
10. Genomgått en positiv förändring senaste fem åren	0,000
11. Genomgått en positiv förändring senaste tio åren	0,005
12. Positiv framtid	0,124

Enligt enkätundersökningen kan uppsatsen statistiskt bevisa att Rosengårdsborna är positivt inställda till byggandet av tågstationen, att området blir populärt och attraktiv, att de boende vill bo kvar fastän det blir dyrare att bo och leva i Rosengård samt att det skett en positiv förändring i Rosengård de senaste fem och tio år sen.

¹²⁹ Biollo irp, 2013, Independent Research Project, chi-square test (x2-test), <http://www2.lv.psu.edu/jxm57/irp/chisquar.html>, hämtat den 30 maj 2013.

4.2 Avslutande kommentarer – Hur ställer sig delområdena till fysisk förändring

Medelvärden från studien visar att svarspersoner från alla delområden, förutom Apelgården, har någon gång under de senaste tio år tyckt att Rosengård genomgått en positiv förändring. Svarspersoner i Törnrosen, Apelgården och Kryddgården ställer sig positivt inställda till Rosengård med tiden. Örtagårdsborna och Apelgårdsborna skiljer sig från de andra studieområdena. Svarspersoner från Örtagården ställer sig mer positivt inställda att Rosengård genomgått en positiv förändring det senaste tio åren än för fem eller ett år sen. Svarspersoner från Herrgården ställer sig positivt inställda till en mer positiv förändring för senaste tio och ett år sen, men inte till det senaste fem åren

Sista påståendet handlar om Rosengårds framtid där svarspersoner från Törnrosen och Apelgården utmärker sig, dessa delområden tror inte att Rosengård har en positiv framtid. Däremot ställer sig Örtagården, Herrgården och Kryddgården positivt inställda till att Rosengård har en positiv framtid

Rosengård har inga starka ekonomiska förutsättningar bland svarspersonerna, däremot finns en inställning som strävar mot att utveckla Rosengård till en hållbar och attraktiv stadsdel. Delområdena get olika resultat till inställning till fysisk förändring bland ställningständer, Medelvärdet till hela undersökningen bland Rosengårdsborna visar att den totala inställningen till fysisk förändring är svagt positiv.

Törnrosen

Törnrosen var det första område att bli färdigbyggt 1965 och stod klart sex år tidigare innan Rosengårds Centrum. Området har än så länge inte förtätats och ställer sig nästan inte till att verken vilja bygga fler bostäder eller att fler personer flyttar in. Törnrosen ställer sig även emot fler butiker och caféer i området vilket Rosengård Centrum står för kommersiell verksamhet. Törnrosen ställer sig strakt positivt till byggandet av tågstationen och att området blir populärt och attraktivt. Däremot tror inte det flesta i Törnrosen att Rosengård ha någon positiv framtid.

Örtagården

Örtagård var det område som blev hårdast utsatt för kritik vid färdigbyggandet och redan från början fanns här oroligheter och sysslolöshet. Örtagård vill verken att det ska flytta in fler personer i området och de vill inte bo kvar om området blir dyrare att bo i. Detta kan bero på att området har haft problem med trångboddhet tidigare. Alla de sociala åtgärderna har gjort att Örtagårdsborna känner en starkt positiv förändring har skett de senaste tio åren samt att det finns ett stark positiv inställning till att bygga fler mötesplatser. Troligen är utbyggnaden av Örtagårdstorget en del av detta.

Herrgården

Herrgården är det område i Rosengård där flest invandrare bor, det är även här som minst renoveringar och åtgärder gjorts då bostadshusen är privatägda hyreshus. Herrgårdens svarspersoner är enligt studien till majoritet äldre och som bott här ett tag, de är singlar och har inga eller två barn som bor hemma. Majoriteten av invånarna har grundskoleutbildning, detta visas även i områdets inkomstnivå som ligger lågt. Herrgården ligger en bit från mötesplatser och speciellt från Örtagårdstorgets alla butiker och restauranger längst Rosengårdsstråket, detta visas i studien att Herrgårdsborna eftersöker fler mötesplatser mellan

invånarna där de kan träffas, däremot vill de inte ha fler butiker i området då troligen Rosengårds Centrum tillfredsställer efterfrågan av matbutiker, de tror även att Rosengård har en stark positiv framtid men ser sig själva inte kunna bo kvar om området blir dyrare.

Apelgården

Apelgården är det området där det finns flest bostadsrätter i studieområdet, dessa bostadshus tillhör HSB och är relativt billiga i pris jämfört med resten av Malmö. Även här har vi en äldre befolkning som är sambos/gifta, har inga barn, som är gymnasie eller högskole utbildade med högre inkomster och studien visar att Apelgården har de lägsta hyrorna i Rosengård. Apelgårdsborna ser positivt till att fler butiker och caféer kommer till Rosengård och de är starkt positiva till tågstationen som skall byggas. Området har goda kommunikationer redan i dag men kommer nu bli ett ännu mer tillgängligt område. Apelgårdsborna ser inte positivt till att fler flyttar in i området och de känner även inte att Rosengård genomgått en positiv förändring de senaste tio åren.

Kryddgården

Kryddgården var den sista av delområdena att färdigställas och gjorde detta samma år som Rosengårds Centrum öppnades. Området blev hårt kritiserat för byggande av två väldigt stora höghus, de så kallade "Kinesiska muren". Området har varit med om ett antal sociala åtgärder, det nya polishuset och studentlägenheterna som ligger här är några. Områdets invånare är medelålderspersoner som är sambos/gifta, har en till tre barn som bor hemma. Utbildningsnivån är blandad vilket även här speglar i inkomstnivåerna. Majoriteten av lägenheterna är hyresrätter där troligen många av dem är studentlägenheter, här finns även ett stort antal bostadsrätter inom HSB. Boende i området ser positivt till fler mötesplatser och kommer att bo kvar fastän området skulle bli dyrare. De vill däremot inte se Rosengård som ett populärt och attraktivt område, studien kan tolka detta som att boende i Kryddgården har aktivt letat sig hit och vill bo kvar i samma miljö.

4.3 Avslutande reflektioner

Rosengård fick en dålig start där aktörer var för snabba vid själva inflyttandet av de första bostadsgästerna, dessa fick utstå de första åren av omständigheter och anpassning för att klara av situationen i Rosengård. Stor kritik riktades hit då de verken fanns kommersiell verksamhet eller sysselsättning för invånarna. Idag finns här fortfarande en negativ mediabild över Rosengård, precis som för femtio år sen. Uppsatsen vill hävda motsatsen, Rosengård hade förvisso en svårt start men har alla möjligheter för en positiv framtid. Ytterligare är att kunna få ett mer tillförlitligt resultat skulle det bästa ha varit att göra en undersökning av alla som bor inom primärområdet, detta skulle kunna ha gett ett mer rättvist resultat där uppsatsen kunde ha fått en större dimension på studien.

4.4 Slutsats

2. Hur ställer sig Rosengårdsborna till fysisk förändring i Rosengård?

Enligt studien ställer sig Rosengårdsborna positivt till fysisk förändring i Rosengård, med ett medelvärde på 2,6443 av all påståenden, däremot får det inte ske på bekostnad av de problem Rosengård haft tidigare, till exempel med trångboddhet och sysslolöshet. Studien visar att Rosengårdsborna ser positivt på fler förändringar och projekt så länge stadsdelen inte bli för dyr att bo i.

3. Vilka kan vara konsekvenserna av fysisk förändring Rosengård?

Studien visar att Rosengårdsborna är positivt inställda till fysisk förändring i Rosengård, däremot får det inte Rosengård bli dyrare att bo och leva i. Enligt resultaten från svarspersonerna är Rosengårdsborna inkomster låga, se tabell 4 över inkomst i bilagan, skulle då Rosengård öka i pris att leva och bo skulle det flesta i Rosengård bli tvungna att flytta. Vilket studien kan bevisa genom resultatet från påståendet i enkäten om flytt. Detta är en negativ konsekvens av gentrifiering. Med fysiska förändringar i den urbana miljön ökar attraktiviteten i området vilket ökar marknadspriserna och område blir generellt dyrare. Nu börjar en undanträngning av arbetarklassen som får ge plats för medelklassen. Däremot visar studien även att de flesta Rosengårdsborna vill stanna kvar i sina områden och försöka anpassa sig till de nya förhållandena. Med studien kan vi redan nu se var Rosengårdsborna skulle flytta genom de exemplen svarspersonerna fick ge. Studien kan även säga att de som bor i Kryddgården valt att bo där för att de har sökt sig till Rosengård, en gentrifiering i området skulle medföra en mer homogen befolkning och ett nytt centrum där stadsdelen kanske blir av med sin känsla av mångfald.

5 Sammanfattning

Uppsatsen behandlar fysisk förändring i Rosengård med en enkätundersökning där svarspersoner har fått ta ställning till påståenden kring fysisk förändring i Rosengård. Rosengård är en produkt av miljonprogrammet, vilket fick kritik redan vid inflyttande av de första hyresgästerna. Kritiken över Rosengård finns här än idag, nästan 50 år senare. Idag är Rosengård ett invandrartätt område som har genomgått och kommer fortsätta genomgå fysisk förändring. Visionen för Rosengård är en levande och social stadsdel med mångfald. En fältstudie genom Rosengård, guidades via en sound walk, presenterar Rosengård övergripande. Presentation har även gjorts av Rosengårds historia och fysisk arkitektur över studieområdet. Fältstudien tillsammans med enkätundersökning har varit grunden för det empiriska materialet studien uppsamlat. Studien syftar på att forska kring svarspersoners inställning gentemot förändringar i den fysiska miljön i Rosengård där svarspersonen fått ta ställning till påståenden kring fysisk förändring i Rosengård. Enkäten har behandlat faktorer som ålder, utbildning, boendeform, vilja att flytta, politiska åsikter samt hur invånarnas framtidssyn på stadsdelen ser ut, detta har gjort att uppsatsen får en djup förståelse över Rosengårds inställning till fysisk förändring

Det teoretiska kapitlet beskriver kort gentrifiering som fenomen och dess bakomliggande faktorer. Bakomliggande aktörers olika agendor har diskuterats samt teorin applicerades på Rosengård. Fem delområden i Rosengård har jämförts mellan varandra där områdena ställer sig olika i ställningstagande kring fysiska förändringar i Rosengård.

Uppsatsen har han använt sig av en kvantitativ studie för att bevisa ställningstagande till fysisk förändring i Rosengård. Enkäter har delats ut vid två olika tillfällen i Rosengårds Centrum samt att ett samarbete har förts mellan uppsatsen, Rosengårdsbiblioteket och St Maria Folkhögskola. Biblioteket och folkhögskolan har hjälpt uppsatsen att dela ut enkäter till besökare och studenter. Enkäterna har sedan omvandlats till data i form av statistik som går att se i bilagan.

Resultaten av undersökningen tolkas och presenteras där tecken på gentrifieringsprocesser har presenteras och analyseras mellan de valda områdena. Resultatet visar om det finns någon skillnad mellan studieområdena och varför. Studien visar att det fem studieområdena i Rosengård positivt till fysisk förändring inom stadsdelen, däremot får inte konsekvenserna av gentrifiering göra Rosengård dyrare att bo i då Rosengårdsborna generellt sett har låga inkomst.

Studien visar att Rosengårdsborna ställer sig positivt inställda till fysisk förändring i Rosengård, där svarspersonerna ställer sig mellan del områden. Däremot får inte Rosengård bli dyrare att bo och leva i, inkomsterna är låga i Rosengård och detta skulle innebära att Rosengårdsborna mer eller mindre bli undanträngda från Rosengård.

Fysisk förändring sker i hela Malmö där visionen är att Rosengård skall gå i samma utveckling som resten av Malmö. Rosengård står inför en rad framtida exploateringsprojekt vilket kommer att öka tillgänglighet och attraktiviteten i området.

6 Referenser

- Aftonbladet, 2007 (publicerad den 20 april 2007) <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article10928904.ab>, De brinner – för framtiden, hämtat den 26 maj 2013
- Alfredsson, Göran (1997) Förvalta Rosengård: förnyelse och integration i praktiken, Rapport från SABO utveckling 69
- Biollo irp – Independent Research Project, (2013) <http://www2.lv.psu.edu/jxm57/irp/chisquar.html>, chi-square test (x2-test), hämtat den 30 maj 2013.
- Boverket – Myndigheten för samhällsplanering, byggande och boende, 2013, <http://www.boverket.se/planera/stadsutveckling-och-arkitektur/planera-tryggt-och-jamstallt/>, Planera tryggt och jämställt, hämtat den 27 maj 2013
- Backdoor Broadcasting Company, 2012, <http://backdoorbroadcasting.net/2012/05/eric-clarke-and-anders-lund-hansen-financialization-rescaling-rent-gaps-and-land-grabbing/>, Speculating on Slums, hämtat den 30 maj 2013
- Carnegie Community Action Project, 2009 (publicerad den 5 april 2009) <http://ccapvancouver.wordpress.com/2009/04/05/a-small-mountain-town-fights-gentrification/>, Homes and better incomes for all, A Small Mountain Town Fights Gentrification, hämtat den 27 maj 2013
- Direktpress, <http://www.direktpress.se/goteborg/Centrum/Nyheter/Alskade-hatade-miljonprogram/>, Älskade hatade miljonprogram, hämta den 29 maj 2013
- Emanuel, Gustaf, 2011, GBLOG, http://www.gblog.se/wp-content/uploads/2011/11/MRZ67-BW-R80S-2-Rosengard_Centrum.jpg, hämtat den 26 maj 2013
- Ericsson, Birgitta & Johansson, Britt-Marie (1994) Bostadsbyggandet i ide och praktik. Om kunskaper och föreställningar inom byggsektorn, Lund Universitet press, Lund
- Ericsson, Urban, Molina, Irene & Ristilammi, Per Markku (2002) Miljonprogram och media. Föreställningar om människor och förorter. Integrationsverket och Riksantikvarieämbetet
- Esaiasson, Peter; Gillijam, Mikael; Oscarsson, Henrik; Wägnerud, Lena (2012) Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad, Norstedts Juridik AB
- Florida, Richard, 2008, Den kreativa klassens framväxt, Göteborg, Bokförlaget Daidalos AB
- Hartman, Jan, 2004, Vetenskapligt tänkande: från kunskapsteori och metodteori, Studentlitteratur AB
- HSB – där möjligheterna bor, 2013, <http://www.hsb.se/malmo/hilda/hallbara-hilda>, Hållbara Hilda hämtat den 26 maj 2013
- Infrastrukturnyheterna, 2011, (publicerat den 13 april 2011) <http://www.infrastrukturnyheter.se/2011/04/klart-f-r-stationen-i-rosengard>, Klart för stationen i Rosengård, hämtat den 26 maj 2013
- J. Macionis, Johan; Plummer, Ken, Sociology (2005) A Global Introduction, Pearson Education Limited
- Jacobs, Jane (2005), Den Amerikanska storstadens liv och förfall, Daidalos
- Kommunalarbetaren, 2009 (publicerad den 17 april 2009) <http://www.ka.se/index.cfm?c=87356>, Öppen brandstation invigd i Malmö, hämtat den 26 maj 2013

- Krönikan (2012) <http://kronikan.com/about66.html>, 70. De mest utsatta, hämtat den 26 maj 2013
- Lees, Loretta; Davidson, Mark, 2009, *New-Built Gentrification: Its Histories, Trajectories, and Critical Geographies*, Wiley Interscience
- Lees, Loretta; Slater, Tom; Wyly, Elvin, 2010, *The Gentrification Reader*, Routledge
- Lindgren, Björn, 2012 Scanpix, <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=96&artikel=5360223>, hämtat den 29 maj 2013
- Lundgaard och Tranberg, 2012, Törnrosen Tower, <http://www.expressen.se/ImageHandler.axd?imageFormat=secondColumn&guid=1df94e9d-bfb6-4133-a4f6-8ddd7a85f111>, hämtat den 30 maj 2013
- Malmö Stad, 2008, Rosengård!, *Strategier för hållbar utveckling i en stadsdel*, Dialog-pm 2008:1, Malmö Stadsbyggnadskontor
- Malmö Stad (2012a) <http://www.malmo.se/download/18.41e3f8771203894659480006117/20.Roseng%C3%A5rd.pdf> Områdets fakta över Rosengård 2008, hämtat den 26 maj 2013
- Malmö Stad (2012b), <http://www.malmo.se/download/18.41e3f8771203894659480006123/188.%C3%96rtag%C3%A5rden.pdf>, Områdesfakta Örtagården 2008, hämtat den 27 maj 2013
- Malmö Stad, 2013a, <http://www.malmo.se/Kommun--politik/Om-oss/Stadsdelar/Rosengard/Pa-Gang-i-Rosengard/Byggen--stadsmiljo.html>, Örtagårdstorget hämtat den 26 maj 2013
- Malmö Stad 2013b, <http://www.malmo.se/Kommun--politik/Om-oss/Stadsdelar/Rosengard/Forebyggande-och-fritidsverksamhet/Stadsdelsvardar.html>, Stadsdelsvärdar, hämtat den 26 maj 2013
- Malmö Stad, 2013c, <http://www.malmo.se/Kommun--politik/Om-oss/Stadsdelar/Rosengard/Pa-Gang-i-Rosengard/Till--fran--stadsdelen.html>, Station Rosengård, hämtat den 26 maj 2013
- Migrationsinfo, 2013, <http://www.migrationsinfo.se/migration/sverige> Sverige, hämtat den 26 maj 2013
- Miljöforskning – Formas tidning för ett hållbart samhälle, 2011, <http://miljoforskning.formas.se/Global/Milj%C3%B6forskning/MF114/A03-SLide02-Roseng%C3%A5rdsstr%C3%A5ket-webb.jpg>, Rosengårdsstråket, hämtat den 30 maj 2013
- MKB 2012 http://www.saghej.se/?page_id=35, Säge Hej Till Din Granne – och hälsa för hälsans skull, hämtat den 26 maj 2013
- Motargument – För dig som vill argumentera mot främlingsfientlighet, 2013 (publicerad den 15 januari 2013) <http://motargument.se/2013/01/15/en-annan-bild-av-rosengard/>, En annan bild av Rosengård, hämtat den 26 maj 2013
- MYNEWSDESK, 2011, Malmö Stad – Framtidsvision Örtagårdstorget, <http://www.mynewsdesk.com/se/pressroom/malmo/image/view/oertagaardstorget-illustration-193669>, hämtat den 29 maj 2013
- National history standards, 2012, [http://www.umbc.edu/che/tahlessons/pdf/PostWar_Suburbanization_Homogenization\(PrinterFriendly\).pdf](http://www.umbc.edu/che/tahlessons/pdf/PostWar_Suburbanization_Homogenization(PrinterFriendly).pdf) Post-war Suburbanization: Homogenization or American Dream hämtat den 30 maj 2013
- Newsmill, 2013, (publicerat den 13 mars 2013), <http://www.newsmill.se/artikel/2013/03/13/l-gre-ekonomisk-tillv-xt-i-l-nder-med-f-invandrare>, Lägre ekonomisk tillväxt i länder med få invandrare, hämtat den 27 maj 2013

Poplight – Sveriges största sajt om musiktävlingar, 2007, <http://poplight.zitiz.se/files/imagecache/default-large/files/blog/Rosengard.jpg>, hämtat den 26 maj 2013

Riksantikvarieämbetet (2012)

<http://www.bebyggelseregistret.raa.se/bbr2/miljo/visaHelaBeskrivningen.raa;jsessionid=058F0B213D6F5DE24CC11C967A44DEE8?miljoId=2120000001798>, Malmö Kn, Rosengård Skåne, hämtat den 27 maj 2013

Regeringskansliet, 2007, (publicerad den 20 februari 2007) <http://www.regeringen.se/sb/d/8113/a/77149>, Integrationspolitiken har brister och behöver förbättras, hämtat den 27 maj 2013

Rosengren, Jeanette; Striner, Urszula, 2010, Ett annat Rosengård, Kira förlag, Malmö

Socialstyrelsen (2011), <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2011/2011-6-25>, Ekonomiskt bistånd årsstatistik 2012 – Utbetalda belopp samt antal biståndsmottagare och antal biståndshushåll, hämtat den 26 maj 2013

Svenska Dagbladet, 2007, (publicerad den 2 november 2007) http://www.svd.se/kultur/medelklassen-tar-over-sista-sunkiga-kvarteren_178992.svd, Medelklassen tar över sista sunkiga kvarteren, hämtat den 27 maj 2013

Svenska Dagbladet 2008 (publicerad den 19 december 2008) http://www.svd.se/nyheter/inrikes/rosengard-bavar-for-nya-kravaller_2228839.svd, Rosengård bävar för nya kravaller, hämtat den 29 maj 2013

Svenska EFS-rådet (2008) <http://www.esf.se/sv/Projektbank/Behallare-for-projekt/Sydsverige/Framtid-i-Fokus--ett-Tvillingprojekt-i-Samarbete-mellan-Malmo-och-Goteborg/>, Framtid i Fokus – ett Tvilling projekt i Samarbete mellan Malmö och Göteborg, hämtat den 26 maj 2013

Sverigedemokraterna 2013, <https://sverigedemokraterna.se/vara-asikter/var-politik-a-till-o/vad-ar-svensk-kultur/>, Vad är svensk kultur, hämtat den 26 maj 2013

Sydsvenskan 2009 (publicerad 11 december 2009) <http://www.sydsvenskan.se/malmo/polis-bygger-dialog-i-rosengard/>, Polis bygger dialog i Rosengård, hämtat den 26 maj 2013

Sydsvenskan 2011a (publicerad den 6 april 2011) <http://www.sydsvenskan.se/malmo/satsning-pa-ridande-poliser/>, Satsning på ridande poliser, hämtat den 29 maj 2013

Sydsvenskan, 2011b (publicerad 30 december 2011) <http://www.sydsvenskan.se/malmo/roda-anglar-for-tryggheten/>, Röda ånglar för tryggheten, hämtat den 26 maj 2013

Sydsvenskan, 2012a, (publiert 4 april 2012) <http://www.sydsvenskan.se/malmo/tornrosen-vaxer-pa-hojden/>, Törnrosen växer på höjden, hämtat den 30 maj 2013

Sydsvenskan, 2012b, (publicerad den 9 maj 2012), <http://www.sydsvenskan.se/malmo/metro-och-sparvagn-kan-bli-pendlarnas-raddning/>, Metro och spårvagn kan bli pendlarnas räddning, hämtat den 29 maj 2013

Sydsvenskan, 2013a, (publicerad den 17 januari 2013), <http://www.sydsvenskan.se/kultur--nojen/granskning-ser-inte-klyftorna/>, Granskning ser inte klyftor, hämtat den 27 maj 2013.

Sydsvenskan 2013b (publicerad 28 april 2013), <http://www.sydsvenskan.se/kultur--nojen/varfor-brinner-inte-malmo/> Varför brinner inte Malmö? hämtat den 26 maj 2013

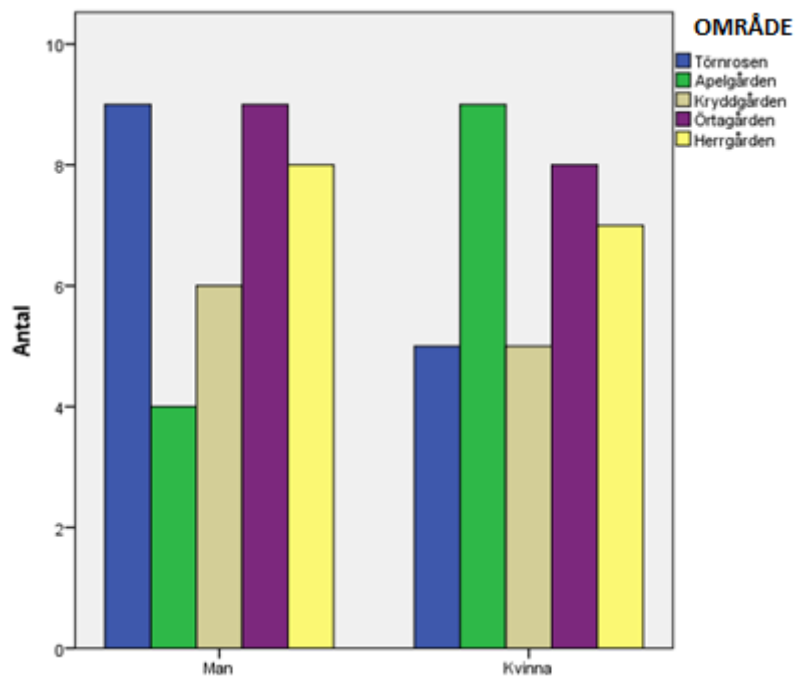
Tykesson, Tyke (2002), Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 2 1955-1965, Malmö Kulturmiljö Länsstyrelsen i Skåne Län cop

Tykesson, Tyke (2002) Bostadsmiljöer i Malmö: Inventering Del 3 1965-1975, Malmö Kulturmiljö Länsstyrelsen i Skåne Län cop

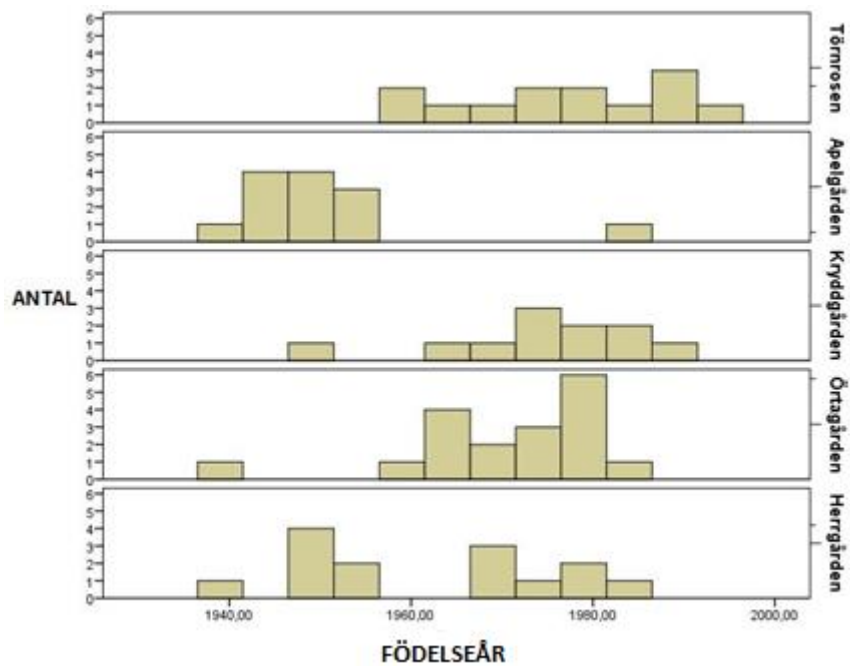
VOX – Research-based policy analysis and commentary from leading economists, 2011, (publicerad den 21 februari 2011) <http://www.voxeu.org/article/black-and-white-housing-race-suburbanisation-and-homeownership-us>, White Suburbanisation facilitated black homeownership in the mid 20th century, hämtat den 26 maj 2013

7 Förteckning av tabeller

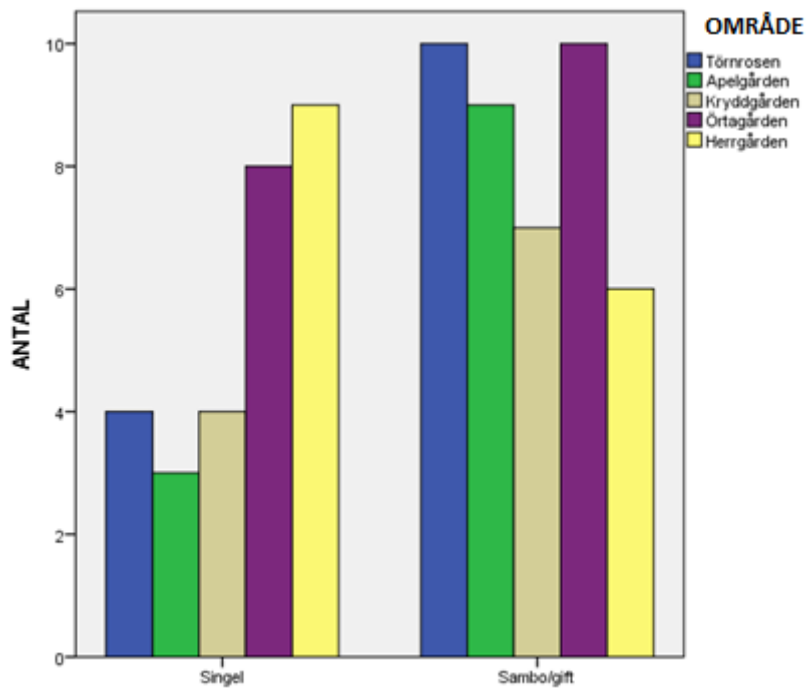
Tabell 1 Könsfördelningen över studieområdet

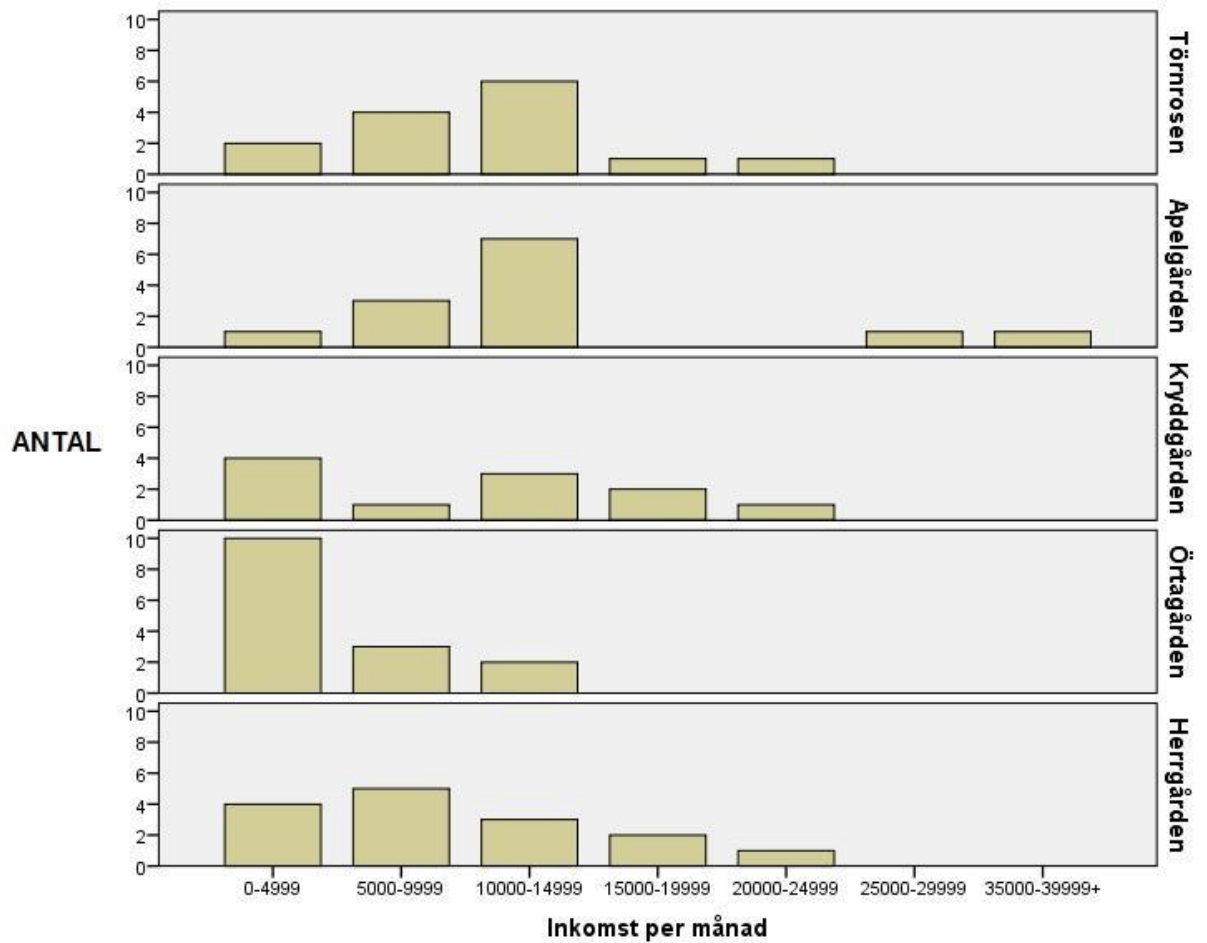
Tabell 2 Åldersfördelningen över studieområdena

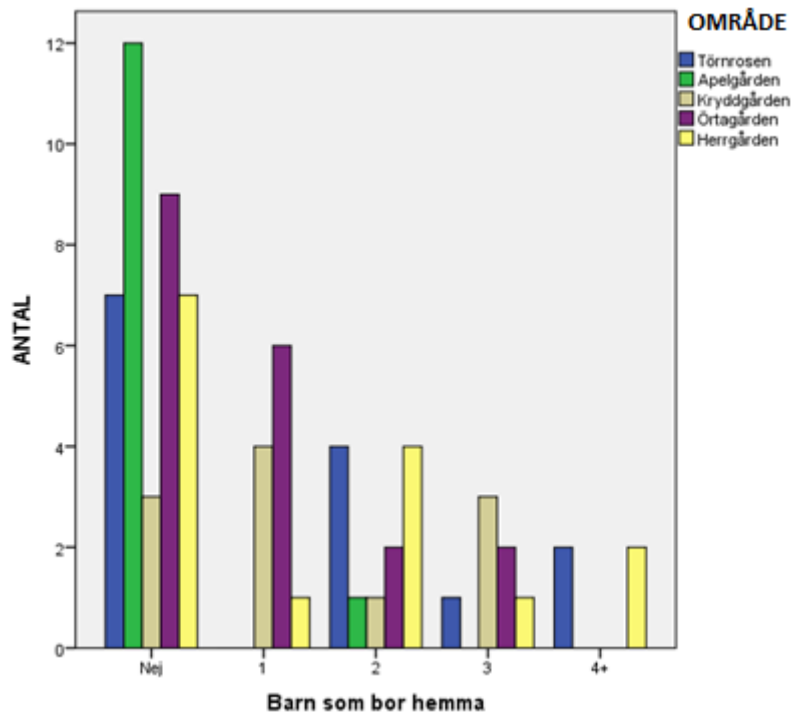
Tabell 3 Civilstatusfördelningen över studieområde

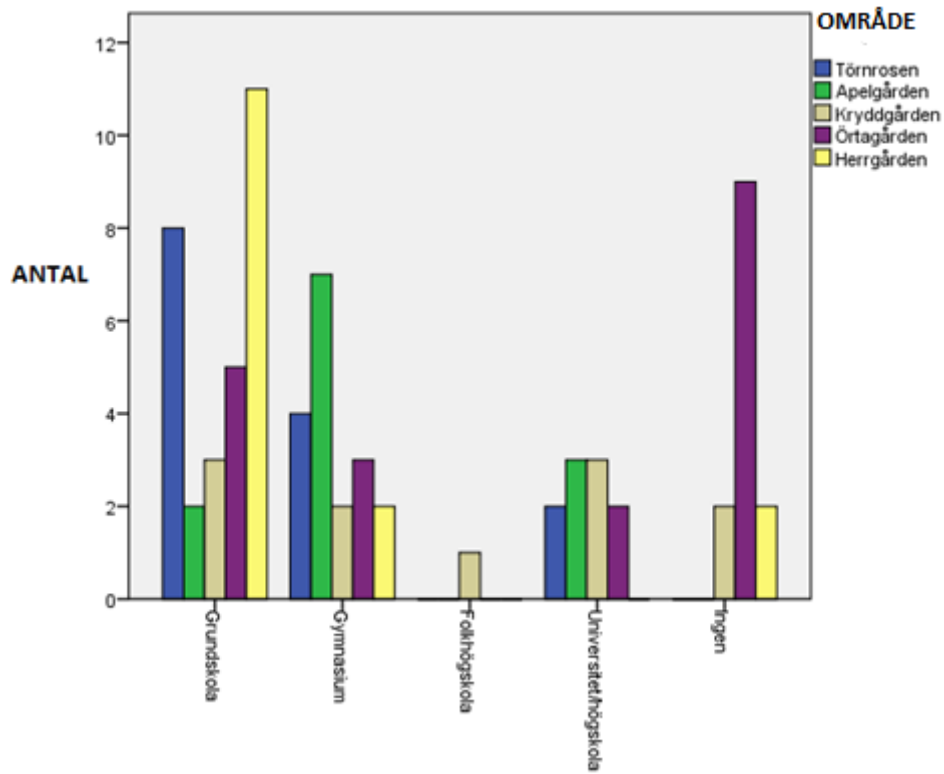
Tabell 4 Inkomstfördelning i Rosengård

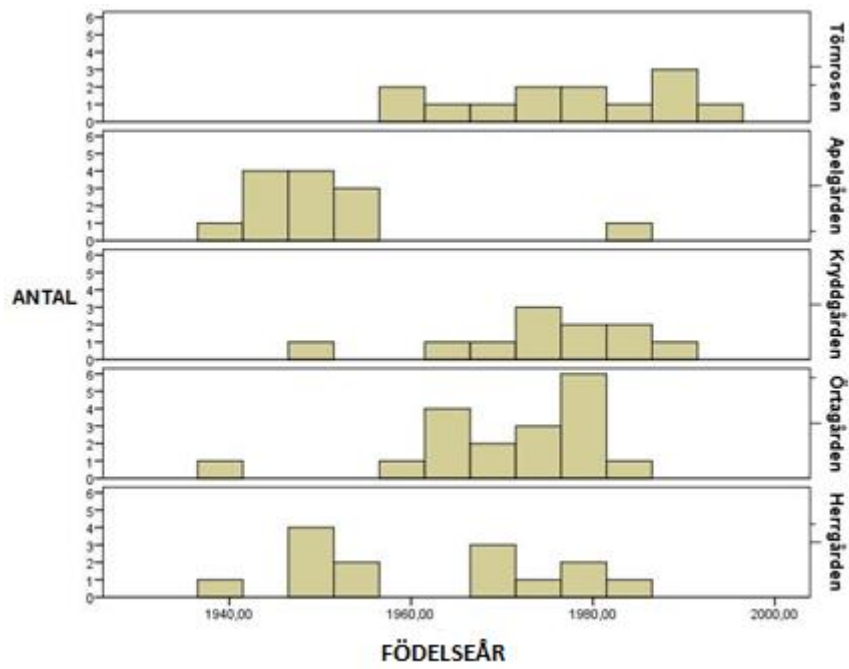
Tabell 5 Fördelning över barn som bor hemma

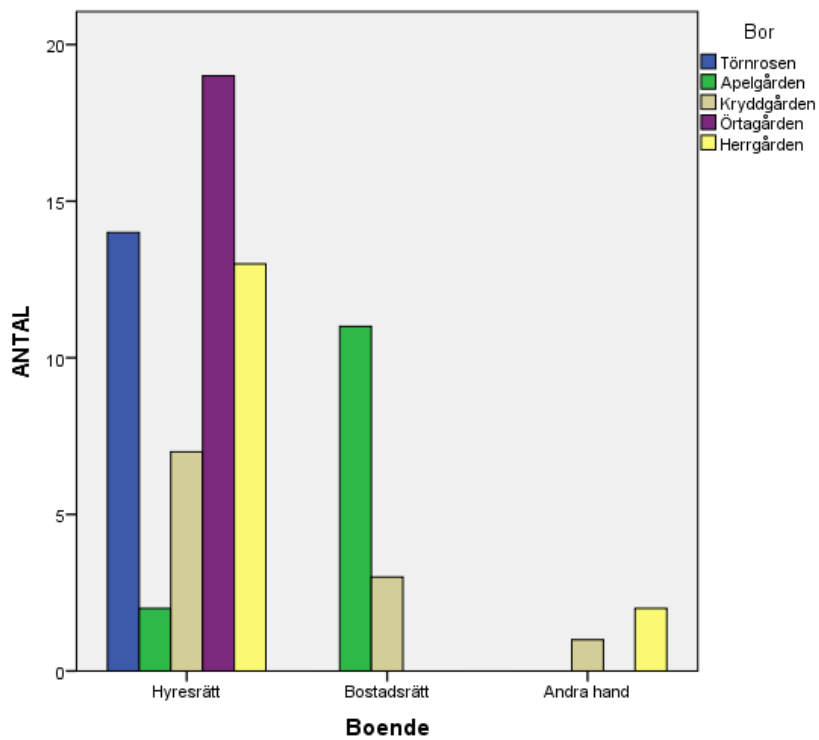
Tabell 6 Utbildningsfördelning i studieområde

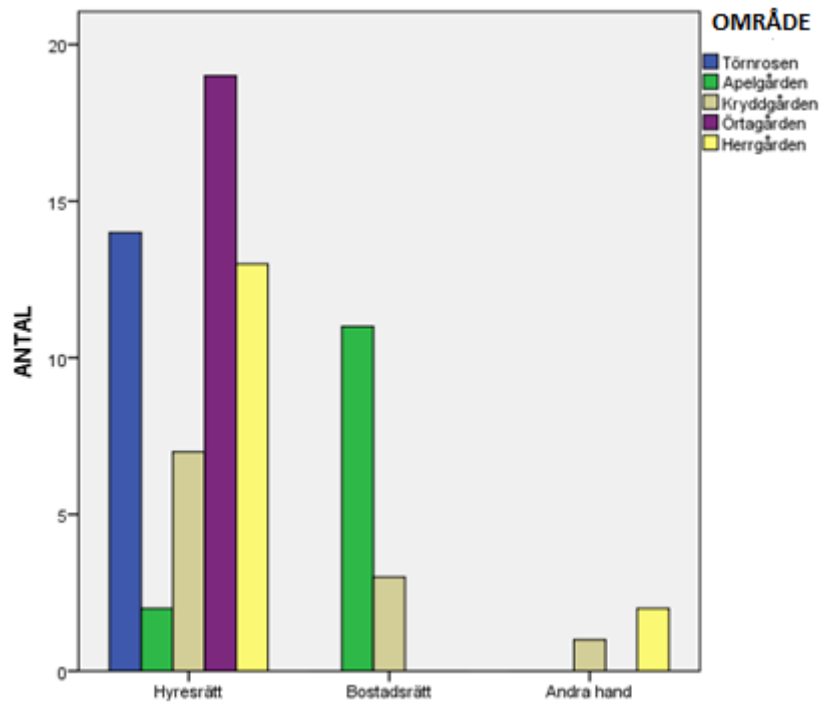
Tabell 7 Inkomstfördelning inom studieområdet

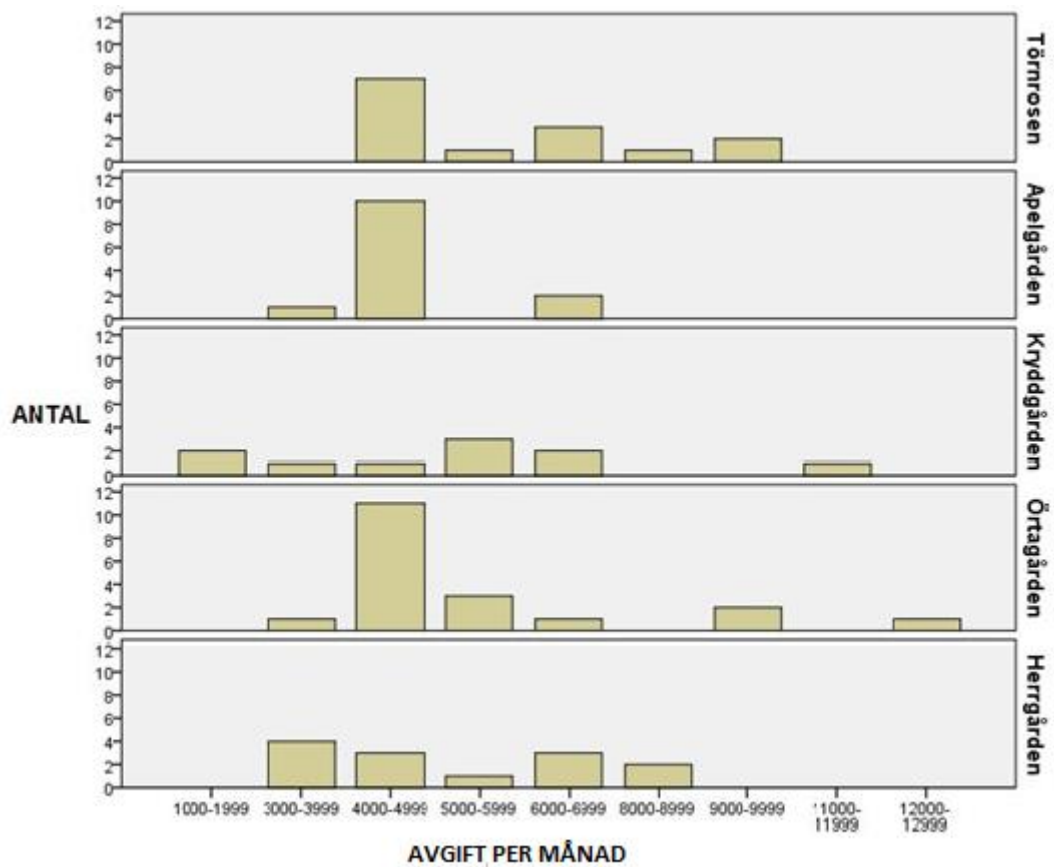
Tabell 8 Boendeform inom studieområdet

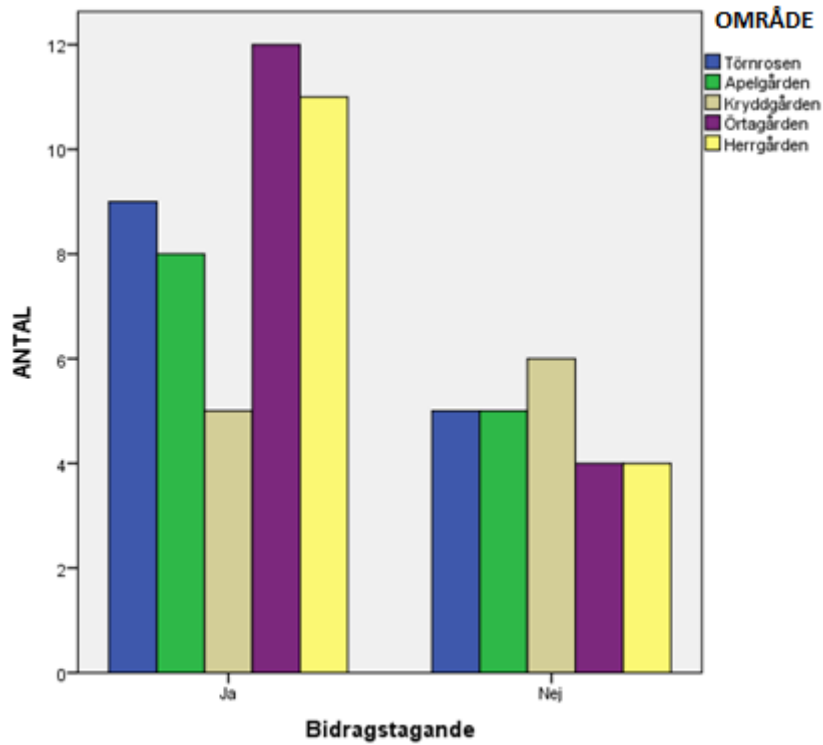
Tabell 9 Antal rum i studieområdet

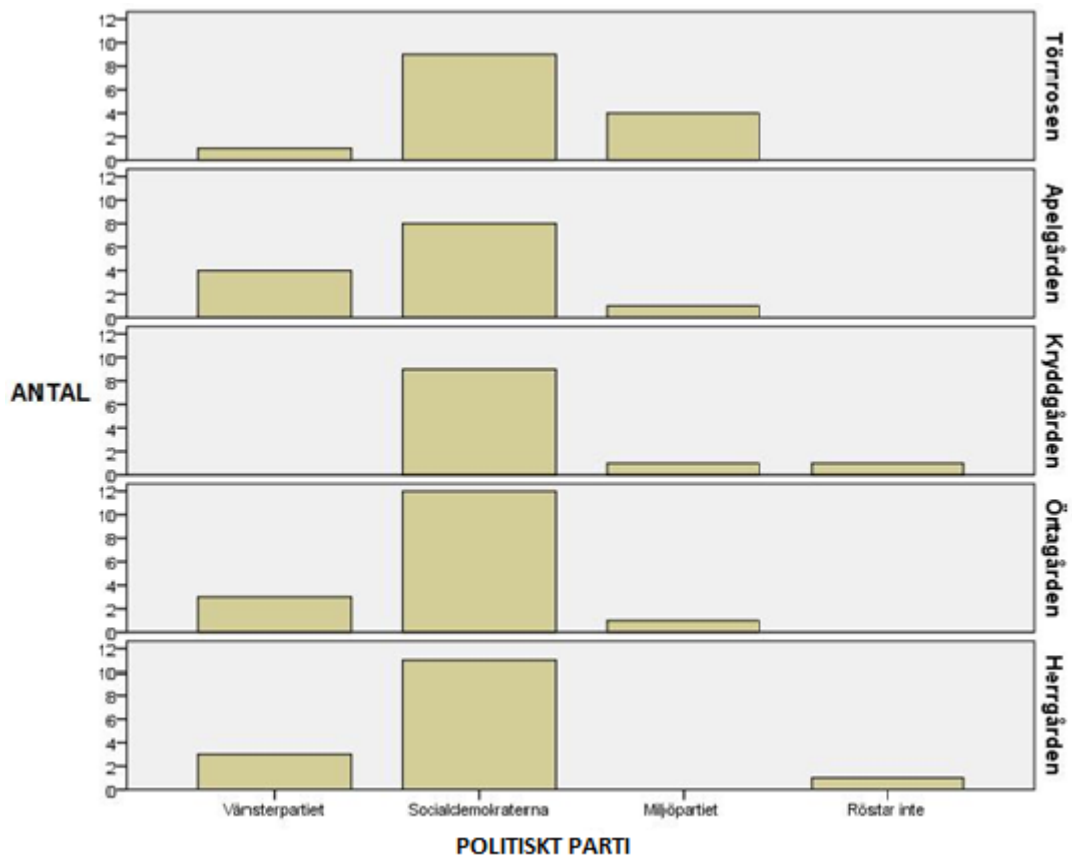
Tabell 10 Avgiftgrupper per månad för en lägenhet i studieområdet

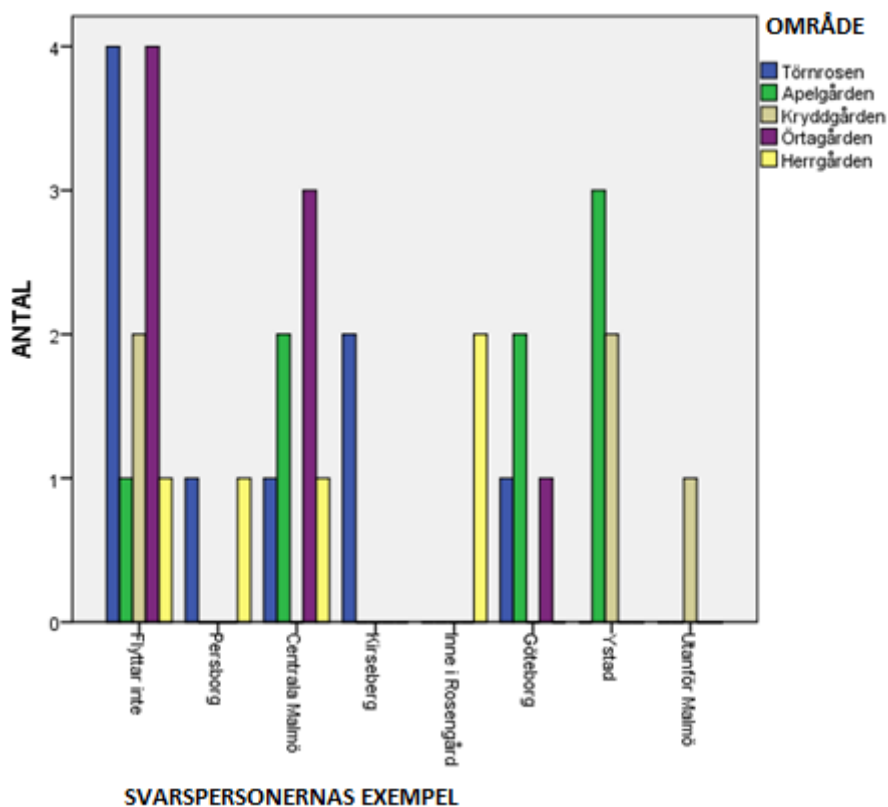
Tabell 11 Bidragsfördelning inom studieområdet

Tabell 12 Politisk parti fördelning inom studieområdet.

Tabell 13 Översikt över var svars personer vill flytta

Tabell 14 Tabell över svars personernas exempel på fysisk förändring i Rosengård

